

AYDINLIK
YAYINEVI

GERÇEKLER *Postası*

SİYASAL GAZETE

P.K. 1116 — İSTANBUL

100 Kuruş

1938 HARP
OKULU OLAYI
BELGELERİ

ANTI-EMPERYALİST

ULUSAL
CEPHE

TÜSTAV

12.

Sayı

Anti-Emperyalist Ulusal Cephe

Emperyalizm, yüzyılımızın yedi başlı ejderi, şu yaşanası dünyamızın tanrısı olmak amacıyla, «istidadin da» dır .

Geçen yüzyıllarda «imtiyazlı kütle» vardı: Pâyihtahtlar kendi çıkarlarından başka bir çıkar gözetmeksizin kendi ülkelerini, metropoller ise kolonilerini insafsızca sömürürlerdi. Ulusal bağımsızlık savaşları, hânedanların, emperyalist devletlerin bu sonsuz hırslarına bir sınır tanımlarına; halklara, kolonilere bir takım haklar vermek zorunda kalmalarına yol açtı.

Bugün de, bir yanda yüzyılımızın akıl çağı, uygarlık çağı olması için yapılan bunca çalışmalar, uygarlığın dev adımları varken, öte yanda ezilen uluslar, hattâ aynı «uygarlık ülkesi» içinde bile sömürülen halklar halâ var. Emperyalizm, kendi yöntemlerinde -deyim derindeyse- devrim yapmıştır. Artık açık açık sürdüremediği sömürüyü çeşitli kılıklara girerek, çeşitli araçlar kullanarak başarabiliyor. Ne dereceye, ne zamana kadar? Sömürülmek istenen ülkede kendi adamlarını işbaşı na geçirmek, iktidarlara satın almak emperyalizmin en etkili ve tatlı yönü. Eskiden ilk başvurulmuş militan yöntem, bugün bütün olanaklar zorlandıktan, denendikten sonra gidiliyor.

Oysa ezilen, sömürülen halkların da emperyalizme karşı koyma yönü, yöntemleri var. Militarisme harblerle ya da gerilla hareketleri ile karşı konuluyor. Emperyalizmin öbür yöntemleri de, ulusal güçler tarafından kurulan bir cephe ile, ulusal direnişle karşılanıyor.

Türkiye, birinci Ulusal Kurtuluş savaşının antiemperyalist karakterine, bu savaştan sonraki halka dönük devrimlere ve Kemalizm ideolojisi» ne karşı, nedeni geri kalmışlıkta olan dönüşlere uğradı; giderek emperyalizmin kucağına düştü. Bugün, Amerikan emperyalizminin en büyük kentlerimizden en küçük köylerimize değin kol-budak saldırdığı

su götürmez bir gerçektir. Bu emperyalizm, üstenk, birtakım çıkar gruplarıyla işbirliği yapmakta, bu gruplarca korunmakta, savunulmaktadır. Bunların iktidar mevkisine emperyalizmin yardımı ile gelmiş olmaları da, emperyalizmin tak tiklerini göstermesi yönünden ilginçtir.

«Sandıktan çıkma» incisine sığınan komprador burjuvası iktidarı, bu mevkie halkın geri kalmışlığından, emperyalistlerin gücünden yararlanarak gelmiştir. Oysa, Türkiye de gelişen sol vardır; iktidarın gerçek sahibidir. Halkın bilinçlenmesi ile iktidara gelip sosyalizmi ideolojiden eyleme dönüştürecek.

Gelişen sol'un, daha genel bir deyişle halkın karşısındaki ilk engel ise, bu yedi başlı ejderhadır, emperyalizmdir. Emperyalizmi ilk hedef olarak görmenin, sömürülen her ülke halkının yaptığı gibi emperyalizme karşı bir cephe kurmanın zamanı gelmiştir. İkinci Ulusal Kurtuluş savaşımıza başladığımızı belirten birtakım eylemler, kurulacak bu cephe ile daha da pekiştirilmiş, etkili bir kanala yöneltmiş olacaktır.

Emperyalizmin «topyekûn» araçlardan yararlanıp, «topyekûn» değerleri sömürmek istemesi karşısında, anti-emperyalist cepheye, anti-emperyalist mücadeleye «topyekûn güçlerin katılmasını sağlamak ve emperyalizmi imha araçlarının tümünün kullanılması en etkili, ama en uygun yoldur .

Türkiye'de emperyalizmin varlığını ilk defa sosyalistlerin ortaya koyduğunu, emperyalizme karşı «fikri ve fiili» savaşı sosyalistlerin açtığını kabul etmek zorunluğu var. Anti-emperyalist cepheye öncülük edecek olanlar da elbette sosyalistlerdir. Sosyalistler, bazı çekışmeler ve ayrıcalar bir yana, sosyalist bir parti (T. İşçi Partisi) çevresinde örgütlenmişlerdir. Siyasal alanda mücadele edecek olan bir partinin varlığı ve bilinçli bir kitleyi kapsamış olması, antiemperyalist mücadelemiz için pek önemli bir aşamadır. Orta

nın solunu savunan ve geçmişi bir yana, bugün için emperyalizmin karşısında olduğunu her fırsatta ilân eden bir parti (CHP) daha var. Bu parti kendi içindeki kozmopolit ögeleri temizleyip altı okundaki ilkelere sahip çıkabildiği, dinamizmi ne kavuşabildiği anda antiemperyalist cephenin bir kanadını teşkil edebilecektir, teşkil etmelidir. Sol'u -ırlımlı da olsa- benimseyip savunan bir partiden ancak bu misyon beklenebilir. Öbür muhalefet partilerinin nitelikleri gereği, böyle bir cepheye katılmaları beklenemez.

Partilerden sonra, zinde kuvvetler ya da öncü güçler dediğimiz gençlik ve ordu var. Gençlik, antiemperyalist mücadelenin öncülüğünü yapmış; gücü oranında savaşını vermiştir, vermektedir. Ordu ise, Türkiye'de halktan gelen, halka dayanan bir öge olduğu gibi en büyük ulusal güçtür. Emperyalizme alerji duğduğu nu açığa vurmağa başlamıştır.

Sendikalar da, bu cephenin kurulmasında en etkili rolü oynayacak güçlerdendir. (Arkadaşımız Kâni Şengül'ün geçen sayımızdaki yazısına bakınız.)

Bütün bu ögelerin diğer yan güçlerle birleşerek kuracakları cephe işe geniş bir antiemperyalist propaganda ile başlayıp halkın da desteğini, katılmasını sağlamalıdır.

Eylem alanında ise, tüm antiemperyalist yöntemleri kullanarak emperyalizmin yayılması önlenmeli (tecirid edilmeli) sonra da imhasına başlanmalıdır.

Bütün bunların gerçekleşmesi için, ilk plânda güçler arasında yakınlaşmayı sağlayacak bir öncü komiteye gerek var.

Bugünkü toplumsal koşulların bize düşündürdüğü bu öneriler, ayrıca tartışılabilir de. Tartışmaların bir an önce sonuçlandırılıp «asgari müşterekler» üzerinde anlaşıldıktan sonra hemen eyleme geçilmesi zorunludur. Çünkü harcayacak vaktimiz kalmamıştır.

Ve... «ezilen uluslar ezenleri bir gün mutlaka yok edeceklerdir.»

ANTIEMPERYALİZMDE YÖNTEM SORUNU ÜZERİNE

Kâni ŞENGÜL

Yurdumuzda son devrimin getirdiği açık tartışma alanında gerçekten belirli bir yöntem yok. Oysa, yıllar yılı çekilen bir özlem sonunda doğan özgür ortamda ilk kez tartışmanın bir yöntemi belirlenmesi gerekiyordu. Sosyalistler -ki en karmakarışık kesim bu çevredir- özgür ortamda hiçbir proje yapmadan işe sarıldılar. Gereksiz yere teori tartışmaları doğru.. Birbirlerini suçlaya-

cak kerleye değin götürdüler işi. Bu ve buna benzer yöntemsiz tartışmalar, sosyalist çevrenin tam bir düşünce birliği içinde olmadığını ortaya koydu. Aslında, sosyalist çevrenin tam bir düşünce birliği içinde olması da şart değildi. Sosyalizm kavramı etrafında tartışma doğaldı. Ne var ki, Türkiye'nin sosyal yapısı (strüktürü) böyle bir tartışmayı hazmedecek güç ve nitelikte değil-

di. Gereksiz yere açılan tartışmalar öbür çevrenin ekmeğine yağ sürüyordu. Türkiye Batı ya da onun benzeri bir ülke değildi. Düşünce ve tartışma yöntemlerini Batı'ya göre ayarlamış olan sosyalist çevre bir noktada tekrar hataya düşüyordu. Bu nokta tabana inme noktasıydı. Tabanla sosyalist aydın arasında uçuruma kadar varan bir tutarsızlık vardı. Türk toplumu herşeyden önce Batı toplumu değildi. Batı proleteryası aydınlar düzeyinde sürdürülen tartışmalara ayak uydurabilecek bir kesime erişmişti. Bizdeki aydın ilericiler, bu noktayı kısmen değil, tamamen ihmal ettiler. Bütün bunlar, aslında demagojiyle hareket eden, tutarsız, tutucu kapitalist çevrenin işine yaradı. Yapıda bir benzerliğe sahip olan sosyalist ve kapitalist çevre içinde kapitalistlerin sosyalistlere göre üstün bir birlikleri vardı ve tek noktada tam bir ittifak halin deydiler. Çıkar birliği. Kapitalistler sosyalistlere saldırırken çıkarlarını savunma ve koruma hususunda ortak bir amaçları vardı. Sosyalistler ise belli bir çıkarbirliğine sahip bulunmadıkları gibi yanlış taktik ve strateji yoksunluğu dolayısıyla de sürekli biçimde cepheyi genişletmekte idiler.. Sosyalist uğraşı böylesine bir tedirginlik içinde gelişirken, proleterya tümüyle kapitalist çevreye yaklaşıyordu. Siyasal sonuçlar bu görüşü sağlamlaştırmıştır. Şu halde, sosyalistler daha sorunları ele almadan belirli bir tartışma yönetimi kurmalı ve bu yöntem içinde işe sarılmalıydılar. Bu olmadı ve olamakta..

ANTI-EMPERYALİST CEPHEYE GİRİŞ

Kısa bir antiparantezden sonra asıl konumuza dönelim. Bugüne değin ne olmuşsa olmuş. Bunu alanımızın dışına çıkarıyoruz. Önce bir giriş daha yapalım. Bundan bir süre önce antiemperyalist cephe sorunu üzerine bir takım tartışmalar oldu. Doğal, yukarıda belirtilen tartışma yöntemsizliği içinde. Çarpışan tezlerin özüne dokunmadan önce belirtelim: Bu tartışmanın, kutuplardaki güneş gibi doğmasıyla batması bir oldu. Şu anda ne böyle bir tartışma var ne de tartışmanın yaratması gerektiği eylem.. Ama, «doğan yavru»yu besleyip büyüten çevre bundan gayet güzel yararlanıyor.. O kadar ki, kesin olmamakla birlikte, proleterya göre emperyalizm, komünist toplumların getirdiği baş belası-

Bir Mektup

Aşağıda okuyacağınız mektup, Türkiye'de ilk defa, Adana'da topraksız köylülerin yürüyüşüne önyak olan bir aydından gelmektedir. Bu aydın hem bu yüzden, hem de isecolojisi uğruna bir kaç kere tevkif edilmiştir. Mücadeleleri roman konusu dahi olmuş; Dr. Ziya Oykut, Reşat Enis'in «Toprak Kokusu» adlı eserinde Dr. Zeyyat Kayahoğlu adıyla yaşatılmıştır.

Antiemperyalizmi pek özlü olarak ifade ettiği için sütunlarımıza aldığımız Dr. Oykut'un bu mektubu, gerek gazetemiz hakkındaki övücü sözleri ile, gerekse bundan böyle değerli yazılarını yayınlamak imkânına kavuşacağımızı belirttiğinden, bize kıvanç vermektedir.

Kardeşim Ayhan Yetkiner;

«Gerçekler Postası» nı sürekli ve düzenli olarak gönderişin çok seviniyorum beni. Severek okuyarım başından sonuna dek. Yalnız belirli bir toplumu açıdan yurt sorunlarını incelemekle kalmıyor, olgun ve tutarlı bir toplumu strateji'yi de dile getirerek «Anti-emperyalist Milli Cephe» görüşünü çok güzel ortaya koyuyor. Bu bakımlardan en beğendiğim bir toplumu dergi'dir «Gerçekler Postası»..

Bugün bizim gibi emperyalizmin ağı içine düşmüş bir ülkede, en önemli toplumu eylem, bu «emperyalizm ağı» nı söküp atmakta toplanıyor. Hangi taşı kaldırsan, altından emperyalizmin o ezilesi başının çıktığı bir toplumu, bu ağı söküp atmadan, sorunlarımızın olumlu bir çözüme bağlanmasını beklemek ham hayal olur. Oylesine germiş ki, ağını körolası... Kimin yararına yürütüldüğü artık açıkça ortaya çıkmış olan «anti-komünizm» emhâdi, bütün millici güçleri ezmek amacını güdüyor. Ve Amerikan emperyalistlerine ve onların iş-birlikçi komp-rador ortaklarına, sömürülerini kolaylaştırma olanakları hazırlanıyor. Her köşesinde yurdumuzun adım adım izlenen millici güçlerdir. Her Bakanlıkta izlenen ve peşine düşülen, toplumu aydınlarıdır, ve de emperyalizm ağının yurdumuzdan sökölüp atılmadan hiç bir sorunumuzun çözüm lenemeyeceğine inanan anti-emperyalist millici güçlerdir.

Amerikan üsleri, yalnız askerî gereksinmeler için değil, Amerikan tekelci tröslerinin çıkarını savunan göz-dağı üsleridir. Maksatları, millî kurtuluşçu güçleri sindirmek ve sömürü düzenini sürdürmek böylece.

Derginizi, benimsiyorum ve seviyorum. Imzaman aranızda bulunması bana güç verecektir. Yıllar yılı, toplumu bir aydın olarak, yurdun her köşesinde vazife vermiş bir hekim olarak, özellikle Doğu Acısı'nı, ve Geri Kalmış bir Ülke'de, belirli ekonomik ve tarihî koşullarla belirmiş olan bölgesel dengesizlikleri yakından izlemiş biri olarak, benim de bazı izlenimlerim olmuştur elbette. Bunları sıra sıra yazacağım derginize.

Başarılar diler gözlerinden sevgi ile öperim kardeşim.
Gerçekler Postası'ndaki dostlara sevgiler.

Dr. Ziya OYKUT

(Sayfayı çeviriniz)

aşık ihsanîden

Yeter Be

Yeter bunca çektiğimiz, yeter be
eter be hey arkadaşlar, yeter be
Zalimlerin kahpe zulmü önünde
Boynumuzu büktüğümüz yeter be!

İçimiz dert dolu, gizle ha gizle
Yiğitlikten söz ederiz, ne yüzle?
Patronların fırlattığı bir sözle
İşten güçten çıktığımız yeter be!

Düzeltiltik diyorlar hani ya, neyi?
Kim ne yaptı bizim için tek şeyi?
Her olur olmayan haramzadeyi
Tepemize diktiğimiz yeter be!

Başlarına yıkılası kürede
Hak, adalet, kanunumuz nerede?
Zonguldak'ta Beyazıt'ta, Kore'de
Toprağa can döktüğümüz yeter be!

Hükûmet gemiyi yatırmış sağa
İşçi meclisini doldurmuş ağa
Gavurun konuştuğu bizim toprağa
Uzaklardan baktığımız yeter be!

dir!.. Şu halde, sosyalist çevre hedefi tayin etmeden nişan almış, dolayısıyla de atış havaya olmuştur.

Ortaya atılıp da halen hasım çevrenin silâhı haline gelen antiemperyalizm bu gün de başlı başına bir sorundur. Hem de her an başbaşa olduğumuz büyük, oldukça da karışık bir sorun. Bize göre, antiemperyalizm bir tartışmaya konu olmadan, başka bir anlatımla emperyalizmin sağ ya da sol kaynaklarına sapılmadan milliyetçiliğin karşısı olarak ortaya konulmak gerekir. Gerçekten antiemperyalizm solcunun ilk hedefi olmak zorundadır. Bu akıma karşı, proleterya içinde uyandırılacak karşı akıma, Sosyalizm-Kapitalizm, ilerici-gerici tartışmalarını sokmaksızın yol açmak gerekmektedir. Çünkü solcular için en uygun ortam antiemperyalist akımın yaygınlaştığı, bu akıma milliyetçilikle ayak uydurulduğu bir ortamdır.

ANTIEMPERYALİST CEPHENİN ANALİZİ

Antiemperyalist cephe bütünlüğüne varmadan önce bunu bir analize tâbi tutmak gerekir. Solculukla milliyetçiliği iki ay-

rı akım olarak göstermek herkes bilir ki kapitalistlerin bir oyunudur. Biz solculukla milliyetçiliğin bir ve aynı şeyler olduğu görüşündeyiz. Bu görüş bize bazı kolaylıklar da sağlamaktadır: Solculuk akımı içinde milliyetçilik unsuru yer alınca antiemperyalist cephenin kurulması kolay kavranan bir bilinç oluyor. Milliyetçi akım, emperyalizme tümünden karşı olan akımdır. Milliyetçilik bilincinin yerleşmesi, kendiliğinden bir cephenin doğmasına yol açacaktır. Bu cephe de verilen savaşın başansı solculuk akımına güç kazandıracak, giderek milliyetçilikle solculuk kaynaşacak, tek bir akım olacaktır.

ÖNCE ANTIEMPERYALİZM

Kurtuluş mücadelesinin ilk bayrağı antiemperyalizm olmalıdır. Ülkede kaldırılacak antiemperyalist bayrak köklü bir değişikliğin başlangıcı olacaktır. Orneğin ilerici aydın ve vurucu eylemsel güçler antiemperyalist cepheye sıralanırlarsa ona karşı tutucu ve kapitalist cephenin direnme gücü kırılacaktır. Kapitalist cephenin direnme gücü kırılınca da sosyalist cephe savunma yerine saldırıya geçebilecektir. Bu gün Türkiye'de sosyalizm kendi alanında savunmaya çekilmiştir. Kapitalist cepheden gelen saldırıya karşı savunma. Oysa, sosyalizmi ülkede egemen kılmak onu saldırı alanına itmekle mümkün olacaktır. (Saldırı sözü ile gerektiği yerde eylem, gerektiği yerde düşünceyi kastediyoruz.)

Sosyalizmi geliştirmek, yerleştirmek, onu kurtuluş kalkanı haline getirmek bir siyaset örgüt işidir. Siyasal örgüt, plânlı-projeli ilk kez sosyalizmin gelişme otmanını yaratmak, bunun için ilk savaşını emperyalizme karşı vermek zorundadır.

ANTIEMPERYALİZMDE YÖNTEM'E

DOĞRU

Antiemperyalizm bir cephedir. İlerici güçlerin sömürgenlere karşı kurdukları bir cephe. Bu cephe, genişlediği oranda sömürgenleri kısıracaktır. Antiemperyalist cephe ile sömürgen cephe ters orantılı bir gelişme gösterir denebilir. Emperyalist güçlerin kol gezdiği ülkede sosyalizmi tutundurmak zordur. Emperyalizmin karşısı sosyalizm değildir. Sosyalizm, kapitalizmle savasabilir. Ağır siklette 52 kilo güreşirse ağır sikleti güreş bitmeden galip ilân etmek gerekir. Sosyalizmin kuru kuru, tek başına emperyalizmle savaşacak gücü yoktur. Sosyalizm, emperyalizmden arınmış bir minder ister. Emperyalizm, az gelişmiş ülkelerde tereddütsüz dış güçtür, yabancı güçtür. Kapitalizm dış güç olduğu gibi yerli güçtür de. Dış güçlere karşı açılacak savaşa pek çok gönüllü katılabilir. Yerli güçlere karşı savaşılacak gönüllü ancak sosyalist kay-

nakları çıkaracaktır. Emperyalizm bir dış beladır, içte kökleşip, sömüren belâ. Buna karşı açılacak savaşa yerli sanayiciler de çağrılabilir. Çünkü yerli sanayiciler de bu belâ ile karşı karşıyadırlar. Ama, yerli sanayici herşeyden önce özel teşebbüstür. Özel teşebbüse sosyalizm kalkaniyle yaklaşamaz. Yaklaşırsa onunla birlikte emperyalizme karşı ortak cephe kurulamaz. Çünkü özel teşebbüs sosyalizmin bu aşamadan sonra kendisini yutacağını bilir. Sosyalizm sloganı ile antiemperyalist cephe çağrısı bir bakıma çelişmedir. Cephe, genişlik isteyen, tüm güçlerin ittifakını gerektiren bir cephe değildir. Dar cephe, emperyalizme karşı direnemez. Direnmeye girerse de yozlaşır. En sonunda böyle bir direnme kendiliğinden kırılır ileriye doğru etki gösterir. Yeni bir cephe kurmada zorluk çıkarır. Bu cephenin kötü geçmiş tahammülü yoktur. Çünkü, çoğu kez kötü geçmiş, kendisine karşı direnilen emperyalizmin kurnazlıkla kullandığı bir silâh haline gelir.

Şu halde, ilk kez emperyalizme karşı ortak cephe... Direnme... ve emperyalizmi yok etme... Sonra sosyalizm... Kendisine yoldaşlık eden yerli kapitalizme karşı direnme...

Bugün kötü görülen ortam aslında uygun ortamdır. Emperyalizmin korkunçluğu yer yer anlaşılmıştır. Sol kanatta olduğu kadar, sağ kanatta da anlaşılmıştır. Şu ayırımla ki, sol kanat bu tehlikenin Batı'dan geldiği; sağ kanat ise Doğu'dan geldiği görüşündedir. Ama, nereden gelirse gelsin ortak karakter emperyalizmin korkunçluğudur. Şu halde, antiemperyalist cepheyi açmak gerekiyor. Bu cephe, nasıl ve hangi güçler tarafından açılacak? Her halde, münhasıran sağ ya da sol örgütlerin önderliği ile değil. Sağ kanat, emperyalist tehlikenin Batı'dan geldiği görüşüne katılmak istemeyecektir. Sol kanat da Doğu'dan geldiğine. O halde, emperyalizmin nereden geldiği sorunu iki kanadın tartışması mı olacaktır? Böyle bir tartışmanın eylemsel değeri ne olacaktır? Hiç. Ancak, emperyalizm bu tartışma ortamı içinde hızla gelişecektir.

Ne yapmak gerekir sorusu burada zorunlu olarak ortaya çıkıyor. Sol kanat (ilerici aydınlar kesimi) proleteryaı etkilemek, onu antiemperyalist cephenin vurucu gücü haline getirmek zorundadır. Bundan dolayı tutucu, gerici kanadın görüşüne paradoks çizmeden, kendi tezini de kabullendirmek çabasında girişmelidir. Proleterya, sağ'ında da sol'unda da emperyalizme karşı direnme sloganına katılacak onu, kendine düşman bilecektir. Sol'un taktiği, stratejisi bu olacaktır. Bu taktik içinde girişilecek direnme, sol güçlere zafer sağlayacak ortamı kendiliğinden yaratmış olacaktır.

Sosyal devlet ne demektir?

Siyami ÖZEL

Sosyal devlet, en fakir vatandaşın sofrasında bile sıcak bir kap yemeğin bulunmasını lemin eden devlet demektir.

Fakir vatandaşın sofrasında sıcak bir kap yemeğin bulunmasını istemeyenler milliyetçi değildirler, çıkarıcıdır.

Sosyal devlet; dürüst ve namuslu kazanca hürmetkâr, anayasanın ışığı altında mülki yet hakkına karşı saygılı ve fakat fakir halkın refah seviyesini yükseltmeyi de ön plân da tutan devlet demektir.

Fakir halkın refah seviyesinin yükseltilmesini istemeyenler milliyetçi değildirler, çıkarıcıdır.

Sosyal devlet; zenginden daha çok, fakirden daha az oran da vergi alan devlet demektir. Yıllık kazancı yüzbinleri aşan milyonlara ulaşan toprak ağalarının vergi dışı bırakan devlet demek değildir.

Zenginden daha çok, fakirden daha az oranda vergi alınmasını istemeyenler, yıllık kazancı yüz binleri aşan, milyonlara ulaşan kazanç sahiplerini vergi dışı bırakanlar veya bırakmayı arzulayanlar milliyetçi değildirler, çıkarıcıdır.

Sosyal devlet; milli gelirin hak ve adalet dairesinde bölüşülmesini temin eden devlet demektir.

Milli gelirin haksız ve adaletsiz bölüşülmesini isteyenler milliyetçi değildirler çıkarıcıdır.

Sosyal devlet; dar imkânlar için de dünyaya gelen fakir fakat kabiliyetli ve zeki kişilerin okuyup topluma yararlı insan olmalarını sağlayan devlet demektir.

Fakir olduğu için kişinin sığır çobanlığı yapmasını revâ görenler milli yetçi değildirler, çıkarıcıdır.

Sosyal devlet; topraksız köylüye toprak, ilaçsız vatandaşa ilaç, hasta yurtdışına hekim bulan, insanları insanca yaşatmasını bilen, acı çekenlerin dertleriyle hemhal olan, kısacası sosyal adaleti tam tamına uygulayan devlet demektir.

Milyonlarca köylünün topraksız kalıp köle gibi çalışmasını, doktorsuz ilaçsız bırakılmasını hoş karşılayanlar, devletin vatandaş dertleriyle hemhal olmasını, sosyal adaleti sağlamanı istemeyenler milliyetçi değildirler, çıkarıcıdır.

Ve Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının ikinci maddesi açıkça der ki:

TÜRKİYE CUMHURİYETİ SOSYAL BİR DEVLETTİR.

Şimdi bütün bunlardan hoşlanmayanlar fikirlerini açıklasınlar. Söylediklerimizde, yazdıklarımızda hatâlı, yanlış ve eğri olan taraf var mı? Kesinlikle söylüyorum, «var» diyenler çıkmayacaktır. Çünkü hiç bir çıkarıcı «— Ben çıkarıcıyım!» demek cesaretini kendinde bulamayacaktır. Çünkü gerçek memleketseverler, halktan yana olanlar milliyetçiliği kişisel çıkarlarına paravana eden sahtecileri iyice sindirmişlerdir.

Makal, Anadolu'yu adım adım dolaşarak yaptığı röportajları da «Yeraltında Bir Anadolu» adıyla bir ciltte toplamıştır. Bu eseri önümüzdeki günlerde yayınlanacaktır.

«TAN» KAPANDI

Dostumuz İrfan Nilhan, tamamen şahsi fedakârlığı ile ve tek başına çıkardığı TAN gazetesinin yayınına ara vermiştir. Nilhan, bir mi de ameliyatı geçirdikten ve tüberkülozun eşliğinden döndükten sonra, gücünün artık yayına devama imkân bırakmadığını anlayarak bu kararını vermiş bulunmaktadır.

Nilhan hakkında, TAN' da çıkan iki yazıdan dolayı, hükümetin mânevi şahsiyetini tahkir; Sunay

Emekçilere Çağrı

biliyorsun, yıllar yılı karanlıktasın
ezilme, horlanma, çoğunluğtasın

hey ülkenin sahipleri genç üreticiler
cihanbeyli'de aldatılmayan
konya'da aldatılabilenler
kendinize sahip çıkın, ülkenize sahip çıkın, durmayın
açın gözünüzü, kulağınızı, eylem gösterin
yeter artık uyumayın

işçiler, köylüler, tüm emekçiler
yavrurunuzu okutun, sayrınızı iyi edin
yaşlanınca emekli edin birbirinizi
kendi sünnetinizi kendiniz edin
ama durmayın

yeter artık sömürülen yabanın uşağına
yok edin yolsuzluğu, susuzluğu, çaresizliği
açın gözünüzü, kulağınızı, geçin eyleme
kurtarın kendinizi

biliyorsun, yıllar yılı karanlıktasın
ezilme, horlanma, çoğunluğtasın.

M. Nuri Ayvalı

hakkındaki bir yazıdan dolayı da Cumhurbaşkanı tahkir iddiasıyla üç ayrı tahkikat açılmış bulunmaktadır.

adalette

ÂŞIK İHSANİ'NİN DAVALARI

Diyarbakır'da hakkında açılan üç davadan beraet eden Âşık İhsani'nin eski Ankara, yeni İstanbul Emniyet Müdürü Muzaffer Çağlar aleyhine açtığı davânın duruşmasına 22 Eylül günü devam edilmiştir. Bilindiği gibi, Ankara'da düzenlenen bir gecede okunan şiirlerle komünizm propagandası yapıldığı iddiası ile Âşık İhsani ve diğer bazı kişiler aleyhine tahkikat açılmış; tahkikatın açılmasından bir hafta önce bir basın toplantısı yapan Muzaffer Çağlar, ilk tahkikatın gizliliğine dahi riayet etmeyerek komünizm propagandası yapıldığını ileri sürmüştü; bu yönden açılan davâ sonunda ise, başta İhsani olmak üzere bütün sanıklar beraet etmişti.

Ankara 1. Asliye Hukuk Mahkemesinde devam eden davaya üç cel sedir gelmeyen Çağlar'ın avukatı, müvekkilinin görev yaptığını ileri sürerek davânın Danıştay'da açılması gerektiğini söylemişse de, bu isteği mahkemece reddedilmiş, bunun üzerine yetkili mahkemenin ta yini için Uyuşmazlık Mahkemesine gidileceği dâvalı vekili tarafından ifade edilmiştir.

basında

MAKAL'IN ESERLERİ

Dostumuz Mahmut Makal'ın «Bizim Köy», «Hayal ve Gerçek», «Memleketin Sahipleri» adlı eserleri şimdi de üç yabancı dile çevrilmiş ve İtalya, Macaristan ve Polonyada tek cilt halinde, aynı zamanda basılmıştır. Makal'ın eserleri diğer ülkelerde olduğu gibi bu ülkelerde de ilgi ile izlenmektedir. Eserlerinin Fransızca çevirisi ile ilgili olarak Le Monde'da çıkan bir yazıyı diğer say falarımızda bulacaksınız.

Turizmin ne olduğunu VARNA'da öğrenin

Son yıllarda Turizm konusunu en önemli bir gelir, -Döviz- kaynağı olarak tekrarlar dururuz, Devlet bütçesinden milyonlarca lira harca yapıp sözde reklamlar yapar, Turizm dernekleri kurar, köyümüze hoş geldin beş gittin levhaları asar, turizm yılları ilân eder, hasılı aklımız sıra turist celbetmeye çalışırız.. Oysa yurdumuza gelen turist modern ve gerçek anlamıyla hiç bir «Turistik» tesise, hiç bir turistik anlayışa rastlayamaz. Hiç bir yerde rahat gezemez, hiç bir yerde rahat edemez..

Baş parmağın arkasına saklanmadan söz edelim : Turist Türkiye'de bol bol kazık yer, İndiği otele su bulamaz, kazıklanmadan bir yemek yiyemez, eşya alamaz, vasıtaya binemez.. Gümrük kapılarında saatlerce bekler durur, sonra da bir daha kolay kolay gelmemek ve de propogandamız (!) yapmak üzere çeker gider. Kendi kısır Turizm anlayışımızla, daha çok paralı turistleri memnun etmek için yaptığımız pahalı turizm hizmetleri bile böylece hep fiyaskoyla sonuçlanır.

Kısa bir Bulgaristan gezisi bize bu gerçeği acı acı gösterdiği gibi hakiki bir Turizm anlayışının nasıl olması gerektiğini, turiste nasıl yararlı olunacağını ve turistin bir memleketi nasıl celb edilebileceğini de öğretti..

Bulgaristanda yapılan sosyal ve kültürel reformları bir yana bırakıp bu komşu ülkenin turizminden, Turizm anlayışından söz etmek istiyoruz bu kısa yazımızda. Bir kere şunu öğrendik ki turizm hizmeti, yalnız paralı turistler için yapılan pahalı bir çalışma değil, mümkün olduğu kadar çok sayıda ve her sınıftan kişiyi celbetmekle kazanılacak döviz ve yapılacak propoganda demektir.

KÜÇÜK BİR HESAP

Nitekim Varna'da «Altinkum» ve «Güneşli sahillerde» 60 milyon dolarlık turizm yatırımı yapmış bulunan Bulgar'lar sadece 1966 yılında 102 memleket mensup turistten 52 milyon dolarlık gelir sağlamayı başarmışlardır.

Karadeniz sahillerini baştan başa bir oya gibi işleyen Bulgar turizmi burada 235 hektarlık bir arazi şeridi üzerinde adeta bir mucize yaratarak dünyanın en muhteşem tesislerini bir araya getirmiştir.

1956 yılından sonra başlayan çalışmalarla bu arazi üzerinde yepyeni bir dünya yaratılmış, Altinkum'da bizdeki Hilton'u andıran 90 otel, 16 bin yatak, Güneşli Sahilde 105 otel 14 bin yatak olmak üzere 195 mo-

Ayhan YETKİNER

den otel ve 30 bin yatak tesis edilmiştir. Bunların yanı sıra 70 bin yataklı 120 kamping, 3800 adet dinlenme evi kurularak hizmete açılmıştır.

KOMŞUDA PIŞER BİZE DE DÜŞER

Bulgar turizmi ve Varnadaki tesisler hakkında bilgilerin önemli kısmını Gazeteciler evinde bizimle tanışan Bulgar Turizm Bakanı Birinci muavini Peter Ignatof'tan aldım. Bütün bu tesislerin son on yıl içinde kurulduğunu bildiren yönetici özetle şunları anlattı :

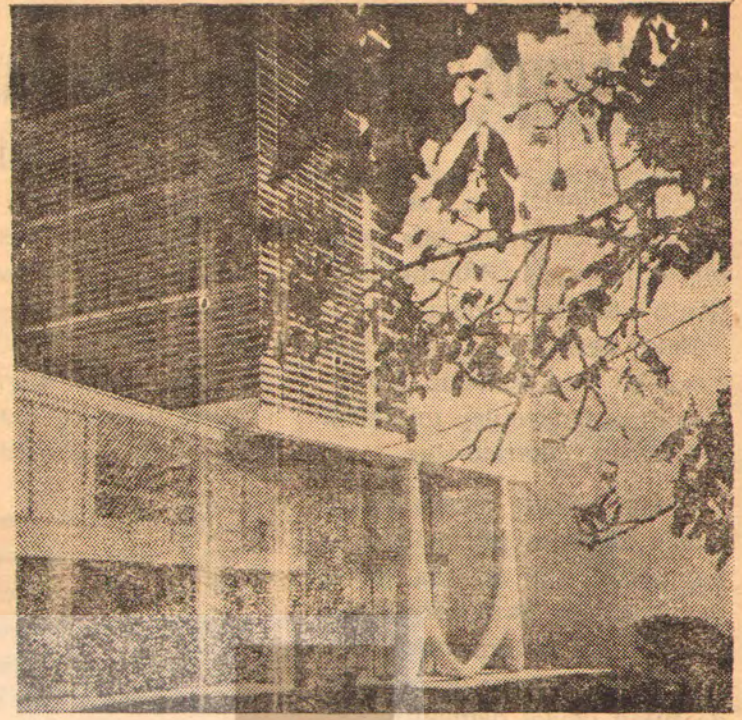
«— Şimdi bulunduğunuz yerler kısa bir süre önce insan ayağı basmamış bölge idi. Bugün ise milyonlarca insan buradan denize girmekte, dinlenmekte ve tatilini geçirmektedir.

Geçen yıl Eylül ayına kadar Varna'ya gelen turistlerin sayısı 800 bin civarında iken bu yıl aynı süre içinde bu tesislerimize 1 milyon 300 bin turist gelmiştir.»

Aynı zamanda samimi bir Türk dostu olan Bulgar yönetici, yollarda sık sık rastladığımız «Doğunun incisi İstanbul'u da ziyaret ediniz.» gibi birkaç dilden yazılmış afişleri gördüğümüzü ve sevindiğimizi öğrenince şunları ilâve etti: «— İki memleketin turizm konusunda müşterek ve plânlı çalışmaları olmalıdır. Sizin ilginç bir ata sözünüzü hatırlıyorum «— Komşuda pişer, bize de düşer.» Size ve bize gelecek olan turistlerden her iki memleketin de yararlanmasına gayret etmeliyiz. Aksi halde bu turistler civar ülkelere geçecek ve dövizler de buralara akacaktır.»

GAZETECİLER EVİ

Söz açılmışken Uluslararası Gazeteciler Ev'inden de size birkaç satırla bahsedelim. Altinkum yakınında 18 katlı muhteşem bir bina ile bundan daha az yüksek fakat yay-

Altinkum yakınındaki GAZETECİLER EVİ. Bütün dünya gazetecilerine açık olan bu evde dinlenebilmek için iki şart var: «Gazeteci olmak ve barıştan yana bulunmak.»

gın, geniş bir yapı. Bütün spor ve diğer tesisleri ile Karadeniz'in güzel kıyısında dünya gazetecilerinin dinlenmesi için hazırlanmıştır. Gazeteciler evinin içinde bütün medeni ihtiyaçları tamamlanmış 350 odası mevcut. Bizi gezdiren yöneticinin her odada telefon olmayışını tenkid eden bir Türk gazetecisine cevabı şöyle oldu: «—Meslektaşlarınız buraya görev yapmaya değil, dinlenmeye geliyorlar.»

Başka bir arkadaşımızın buraya gelebilmek için şartlar nedir? sorusuna verilen cevap ise pek kısa ve ilginçti :

«— Gazeteci olmak ve barıştan yana bulunmak.»

BİRKAÇ RAKKAM DAHA

'Komşu memleket Bulgaristanın kısa süre içinde yarattığı bu turizm mucizesini üç beş satır içinde anlatmaya elbette imkân yoktur.

Hatipoğlu turizm seyahat ile Bulgar Balkan turistini davetlisi olarak yaptığımız bu ilginç gezinin diğer yönlerini ilerde bir yazı ile sizlere sunmaya çalışacağız. Ancak 8 milyon 284 bin nüfuslu, 110 bin 911 kilometrekare yüzölçümlü Bulgaristan'ın plânlı ve sistemli bir çalışma düzeni ile turizm problemini nasıl çözümlenmiş bulunduğunu aşağıdaki rakamlarla gözünüzün önüne sererek notlarımıza şimdilik son vereceğiz:

1960 yıl Bulgaristana gel. turist sayı.	200 bin
1963 » » » »	414 bin
1964 » » » »	800 bin
1965 » » » »	1 mil. 83 bin
1966 » » » »	1 mil. 600 bin
1967 yılının sekiz ayı içinde	1 mil. 300 bin

İlgililer yıl sonuna kadar, bu rakamın 2 milyonu aşacağını tahmin ediyorlar.

DALA DALDAN

Kaçın, ha kaçan kurtuluyor
kaçan kurtulmuyor!
dev bir acunda
dev bir varyos avucunda
sipere menzil menzil adım adım
emperyalizmi topyekün
imha projesi hazırladım!
en uyanmamış halklar topluluğundan
tümen tümen, alay alay, bölük bölük
milyonlarca ve sayılamıyacak kadar
insan yavruları kalabalık
aç, yoksul, ezik ve de sinik olduğundan
dayandı ha omuz omuza dayanacak
dan da dan da dan dan dan
sipere menzil menzil adım adım
emperyalizmi topyekün
imha projesi hazırladım!
kaçın, ha kaçan kurtulmuyor
tarih bir noktada yeşil yanacak
seller gibi milyonlar
ta ki sömürüldüğü kertede
sömürüldüğü yere dayanacak
seller oluk oluk denize
ya da göle
ya da Irmağa
-kaç para eder vak-vaklasa bile kurbağa-
acun bir boydan bir boya
yani yeni bir renge boyanacak
sömürgenler dala daldan
sipere menzil menzil adım adım
emperyalizmi topyekün
imha projesi hazırladım!
kaçın, ha kaçan kurtulmuyor artık
-kaçan kurtulmuyor/
dev yumruklardan varyos dolu acun
bir ileri bir aşağı bir geri bir yukarı
uyanmamış halklar hep bir ağızdan
tüm sömürgenleri arıyor bir bir
tüm sömürgenlere dikkat
tarih kesin yargısına varıyor
bir geri bir yukarı
ne yalvarı ne yakarı
tüm halkların yüzü gülden
sömürgene dala daldan
dan da dan da dan dan dan
sipere menzil menzil adım adım
emperyalizmi topyekün
imha projesi hazırladım!

Çırac Emmi

DEFOL BE!...

Sen kobra yılanı, Teksash çoban
Kesilir hortumun, soyulur aban
Büyük kitle uyanıyor, defol be..
Bu ulus adamı boğazlar ulan!...

M. Nuri AYVALI

damlacık

«Yankee» lere Karşı

6 Ekim 1967 İstanbul'un emperyalist iş-
galinden kurtuluşunun yıldönümüdür.

7 Ekim 1967 de ise, sabahın erken saat-
lerinde, Amerikan 6. filosuna ait iki gemi
Dolmabahçe önlerine demir atıyor...

Ve aynı anda, Dolmabahçe'de toplanan
öğrenci ve işçi grubu, ellerinde döviz ve pan-
kartlar olduğu halde bu dostluk (!) ziyaretini
protesto ediyor...

O gün, hiçbir Amerikan askeri Dolma-
bahçe'den karaya çıkarılmadı. Filo kuman-
danı bile, gerekli ziyaretleri yapabilmek için
helikopterle Yeşilköy Hava Alanına gitmek
zcrunluğunda kaldı.

Devrimci Öğrenci kuruluşlarının düzen-
lediği, geç saatlere kadar devam eden protes-
to mitinginde, bayrak direğine «Bu toprak-
larda artık Amerikan bayrağının yeri yoktur.
Yalnız Türk bayrağı dalgalanacaktır» diyerek
Türk bayrağını diktiler ve Amerikan bayrağı
astırmadılar.

Aynı gece, miting tertipleycileri ile, Ame-
rikan askerlerinin her gelişte fink attıkları
İstiklâl caddesinde dolaşılıyor. Caddede bir
tek Amerikan askeri bile göze çarpmıyor. An-
cak, ara sokaklarda kordiplomatik plâkalarla
barlara gelebilen Amerikan subaylarına rast-
lıyoruz.

Fakat ertesi gün, koca bir uçak gemisi ile
bir kaç harp gemisi daha demirleniyor Dol-
mabahçe önlerinde. İstiklâl Caddesi, «yankee»
lerle dolup taşıyor, ışıklandırılan koca gemi-
ler, alay edercesine göz kırpmıyorlar bize. Kız-
larımız yine «yankee» lerin kucağında; şehvet
pazarlığı da sürüp gidiyor.

Değişen bir şey yok yani. Sadece bayrak
direği boş, o kadar...

Demek ki, mitingler, protestolar yeterli
değil. Geniş bir anti-emperyalist cephe kurmak
zorunlu.

ATILÂ YÜCELAL

Gelecek Sayıda

- ★ İğneada'daki Hazine Toprağı Soygunu
- ★ Johnson'a Hakaret Etmek
- ★ Uyanan ANADOLU
- ★ Öğretmen Kıyımının Yeni Aşaması
(Tanınmış yazar Behzat Ay ve TÖS eski Trakya temsilcisi
A. Kaya Turan neden, nasıl sürüldüler?)

★ YENİLİKLER YENİLİKLER

ELİNİN KÖRÜ

Bir berber bir berbere «bire ber-ber gel beraber bir berber dükkânı açalım!» demiş.

Ee?! Demiş de ne olmuş? Bari dükkân açmışlar mı? Yoo!.. Peki, sonra berber n'apmış? Şey yapmış canım!.. Şey işte!... Bi yere gitmiş!.. Gitmiş de kiminle gitmiş? Biriyle gitmiş.. Gitmiş de n'apmış?

Elinin körü!..

— KARMAKARIŞIK —

Sülüman başa geçti. Neden geçti? Paşa, Sam Amca'ya kafa tuttuğu için! Paşa ne yaptı? Ortanın soluna gitti, Sülüman ortanın sağını seçti. Yankee nerede? Ortanın en sağında!.. Sülüman? Onun yanında... Kollas? O da onun sağ yanında... Keşan? Keşan hıların yeridir.. Dedeğaç? Kollas bilir! Romanya? Ortanın solunda. Berber? Çağlayanzâde'nin kolunda... «Mos kovaya!» diye kim bağardı? Sülüman cılar nerde? Sülüman ve beraberle beraber Moskova yolunda... Aziz Ne-sin Lenin'in mezarına çelenk koydu.. Hayır, oraya çelenği Sülüman koydu. Kim yakalandı? Azız...

Hükümet sağcı, hükümet üyeleri nin en başta gelen sağcılar Moskova ya gitti. Yankee'lerin Savunma Bakan, Türkiye'ye geldi. Türkiye ile Rusya arasında ilişkiler geliştirilecek Yankee'ler Türkiyenin en büyük dostu. Türkiye Rusya ile dost! Cento da geliyor, hayır dağılmıyor.. Yankee do nanması İzmir limanında, Rus turist gemileri hergün İstanbul'da! Yankee'ler İncirlik'e beş bin paraşütçü indirdi. Sülüman n'aptı? Moskova'dan döndü, Anayasa? Türk anayasası sosyalizme kapalıdır!..

Ve medet ya Mazhar Osman!

— KÖPEKLER —

Harp-İş işçileri greve başlayınca Yankee'ler azgın köpeklerini Türk işçilerinin üzerine saldırtmış.

Öyledir haspalar! Her yerde hoş lanmadıklarının üzerine köpeklerini salar, kendileri perde arkasında kalırlar. Neden mi? Üzerine köpeklerini saldırdıkları kişilere dostluktan söz etmek için... Kendileri ancak köpekleri işe yaramadığı zaman ortaya çıkar... Vietnam örneği ortada. Bizden hatırlatması!..

— REFORM —

Milli Eğitimde reforma girilmiş. Nasıl mı? Resmî okulların yabancı

dilleri çok fazla öğrettiği görülmüş ve öğrenciler yabancı dilden sınava girip girmemekte serbest bırakılmış!.. Sonra devlet, memur alma ilânların da «Yabancı dil bilenler tercih olunur» diyecek. Yani bu «Parası olup yabancı dil öğrenmiş olanlar tercih edilir!» demektir. Bu da reformun bir yanıdır.

Diğer yanı ise liselere din dersi konması... Reform dediğimiz de başka türlü olmaz zaten. Sınıf geçme ve okul bitirmeyi bedava hale sokacak. Öğretmenin yetkisini sifra indirecek ve din derslerini artıracaksın! Sonra da buna «Kemalizm» diyeceksin!.

Araba büyük, asil ve necip dostumuz Johnson amca gereken nâlinlerle tesbih ve seccadeleri yüzde yüz faiz ve üç ay vâde ile hibe eder mi, dersiniz? Hani şöyle Marshall Yardı m'nden!..

— BEN DE . . . DİM SERİSİ —

Haber aldığımız göre, eski düşüklerden Papucu büyük hazretleri seri halinde kitaplar yazarak yurduna son hizmetini yapmak niyetindeymiş. Bu amaçla Sayın Papucu büyük 67 ilimizin kitaplıklarını dolaşarak camının istediği kitapları toplayacak ve Paşa hazretleri de karşından ona bakacaktır. Sonra efendicâğıma söyleyeyim, Bay Papucubüyük kalemi alıp döşenmeye başlayacak. Kendisine yakın çevreler üstadın her serisi otuz yılda bitireceğini, her cildin ellişer lira (sudan ucuz) olacağını söylemektedirler. Sayın Papucu büyük yaptığı açıklamada amaçının para kazanmak olmadığını kesinlikle açıklamış ve çıkaracağı serilerin şu isimleri taşıyacağını söylemiştir: Ben de yazıp çizdim, Ben de karaladım, Ben de okudum, Ben de yemek yedim, Ben de Adem baba koğuşunda yattım, Ben de öksürdüm, Ben de geçirdim ve Ben de s . . . çtım!..

ANGIN

Meltem

Sanat Dergisi

1 Kasım'da çıkıyor

P. K. 7 - Bakanlıklar

ANKARA

TUTUKLU

Burda, bu mezarda biri var
Başında servi değil,

Bekliyor jandarmalar.

Serviler, daha ince
Serin bir «ah!» fısıldar,
Hiç olmazsa, rüzgâr esince..
Burada, bu mezarda biri var
Haklı mı, haksız mı ki
Kim arayıp, kim sorar?.

**

Gökyüzünü duvarla örmüşler,
Yıldızları kapamışlar bize...
Çiçeksiz, yeşilliksiz bir mezar
Bu mezarda biri var :

Kafesteki Kuş kadar
Rahat değildir başı.

Ne yaşımı neş'esi,
Ne yavrularının sesi...
Duvardan duvara Volta vurur,
Duvardan duvara... Mahpesi!

**

Bir yaz geçti; koca bir yaz,
Bir tek yeşil yaprağa değmedi eli
Beşinci kısımdan görünen uzak deniz
Rüya gibi bir teselli...

**

Akşamları kilitlenir
Büyük, demir iç kapılar..
Karanlıklar içinde
Bazan bir mahkûm çocuk
Bazan bir adam ağlar.
Bazı gece yükselir dayak sesi
Gökte ay bile irkilir yerinden
Dip kapalıda dayak yiyen iflâh olmaz
Kan gelir ciğerinden...

**

Burada, bu mezarda biri var
Bütün insanlar için güler,
Bütün insanlar için ağlar...

Ölümsüz heyecanlarla yaşamıştı,
«Spartaküs» duygularıyla çağlar.

**

Durduramaz bu seli, bu demirler,
Durduramaz bu zincirler.. bu emirler,
Bu duvarlar.

Burada, bu mezarda biri var:
Güçlüdür, eski dünyaları yıkar.
Güçsüzdür: akşamları
Bir garip kuş gibi yuvasını arar.

Şadi Alkılıç

1938 Harp Okulu Olayı Belgeleri

1938 Harp Okulu olayı, önce A. Kadir'in akıcı üslubu ve bütün dehşeti ile gözler önüne serildi. Çetin Aitan, «bu kitabı okuduktan sonra sus pus oturmak 28 yıl önce Türk Adalet tarihine eklenmiş simsiyah bir sayfanın günahını paylaşmaya devam etmek olur» diyordu. Nitekim bu konu ile ilgili olarak birtakım belgeler ve makaleler de yayınlandı. Sayın Kemal Sülker'in geçtiğimiz ay yayınlanan «Nâzım Hikmet Dosyası» adlı eserinin kapışılması da, bu konuya gösterilen ilginin bir sonucudur.

Biz, 1938 Harb Okulu olayına ışık tutacak iki belgeyi, savcının iddianamesi ile bir kısım sanıkların savunucusu olan Avukat Saim Dora'nın temyiz lâyhasını yayınlamakla dahi, adalet tarihimizin bu sayfasının nasıl siyah, simsiyah olduğunu ortaya koyabileceğimizi sanıyoruz. Yerimizin darlığı yüzünden ancak bazı ilginç bölümleri alıyoruz. Bu konuda araştırmaya yapanlar, bizzat görüşerek iddianamenin ve savunmanın bir örneğini bizden alabilirler.

Sanıklar otuz kişidir. Bunların yirmi ikisi Harb okulu öğrencisidir ki, aralarında Ömer Deniz, Abdülkadir Meriç (A. Kadir), Lütfullah Şadi (Alkılıç) da bulunmaktadır. Diğerleri, Nâzım Hikmet'ten başka mesleklerine göre: 1 memur, 1 gazeteci, 1 ortaokul, 1 lise, 1 Hukuk fakültesi öğrencisi, 1 er, 1 işçiden ibarettir.

Son tahkikatın açılmasına 11.3.1938 günü karar verilmiştir ki, Harp okulu kumandanı vekili H. Doğruer imzalı iddianameye göre, «sanıklara isnad olunan askeri isyana teşvik ve tahrik ve askeri isyan suçları»dır. Duruşmayı idareye adli hâkim Kâzım Yalman memur edilmiştir.

Bakınız bu iddianameye göre, yapılan tahkikat sonunda neler anlaşılmış da, sanıklara bu suçlar isnad edilmiş ve iddianame sonunda «Ömer (Deniz), Nâzım Hikmet ve Mustafa Ergün'ün (memur) Askeri Ceza Kanununun 94 ve diğer maznunların da bu kanunun 100. ü maddesi mucibince cezalandırılmalarına karar verilmesi ve 100. ü madde ile cezalandırılmaları istenen maznunlar hakkında T. Ceza Kanununun teşebbüse ait hükümlerinin nazara alınması» istenilmiştir:

İDDIANAME

Maznunlardan Ömer Deniz'in İstanbul da Kuleli son sınıfta bulunduğu zamanlarda fikir ve düşüncelerinde ihtilâlcî bir idareye aid prensiplerin hâkim olmağa başladığı ve

zaman ile komünizm tezahürleri gösteren bu fikirlerin, Nâzım Hikmet'in bu vadideki eserlerinin mütalâasından sonra kuvvetlendiği ve aynı eserlerden ilham aldığı söyleyen Abdülkadir ile buluşarak bu fikirlerin nazari sahasında konuşup anlaşmaları....

Ömer, arkadaşları ile beraber bu yoldaki çalışmalarına daha büyük bir hız vermiş, Nâzım Hikmet'in, Haydar Rifat'ın, kafasında müsaid bir muhi', bulan ve ihtilâl ve isyan koktan eserlerini okumuş ve bu te-sirler altında aradığı siyasi hedefi komünizmde bulmuş, bu andan itibaren ateşli bir komünist kesilmiş ve halâ ekmeğini yediği büyük milleti ve onun büyük prensiplerini unutmamış, fikri cereyanlarına askerlik ruhu ve disiplini ile telifi mümkün olmayan bir istikamet vermiştir.

Edremit'ten, fikir ve mesai arkadaşı Orhan'a yazdığı mektubta (Maksim Gorki) nin ölümünden, büyük bir Türk kahramanının ziyal karşısında bulunuyormuş gibi, derin teessürlerle bahsetmiş, Orhan'da verdiği cevapta bu teessürlere iştirakini bildirmiş, yalnız, millî hislerimizin tecellisi bakımından bir prensip ve ihtilâl rejiminin mümessili olarak telakkiye mecbur kaldığımız bu Rus'un adını bir (O) harfinin remzi altında saklamak suretiyle millî intikamdan korktuğunu isbat etmiştir.

Bu andan itibaren zincirin bir halkasını teşkil eden Mustafa, arkadaş tedarikine başlamış.. ve bunlara (Harp okulunda köycü ve halkçı bir teşekkül mevcudiyetini ve bu teşekkülün müsavaf, köylüleri refaha kavuşturmak, vatanda halkçı bir rejim meydana getirmek tasavvurunda bulunduğunu ve Anadolu'nun muhtelif yerlerinde, aynı maksad için çalışan teşekküllerle temasta bulunduğunu) anlatmış....

Ömer Deniz, fikren ve kavlen iştirak halinde bulunduğu asker ve sivil arkadaşlarını gayesine bir an evvel ulaştırmak için onlara, Nâzım Hikmet'in, Karl Marks'ın, Haydar Rifat'ın kitaplarını vermiş, bu kitaplar maznunlar arasında mübadele edilmiş hattâ bu maksatla Mustafa Ergün'e ve hukuk talebesinden Hasan'a paraca yardımlar bile yapılmıştır.

Ömer, arkadaşları arasında (Dost) kelimesinin bir sembol olarak kullanılmasını tavsiye etmiş, maznunların ele geçen mektuplarında bu tavsiyenin hararetle muhafaza edildiği görülmüştür. Ayrıca, arkadaşlar arasında ve Ömer'in icadettiği şekilde

el sıkma ve hassaten bir başka sebepten kaymet verdikleri 1 Mayıs günleri vaki olan bayramlaşma, bu yoldaki anlaşmanın tezahürlerinden başka bir şey değildir.

Ömer Deniz, 937 senesi silâdan avdetinde İstanbul'a uğramış, burada Komünizmin piştari tanıdığı ve fikirlerinden ilham aldığı Nâzım Hikmet'i İpek sineması holünde görmüş.... aradan 4 ay geçtikten sonra ve bir bayram arifesinde Ömer Deniz okuldan izinsiz savuşmuş, İstanbul'a gitmiş, Nâzım Hikmet'i evinde ziyaret etmiş....

Bu suretle Ömer'in diğer maznun arkadaşlarıyla beraber muhtelif zamanlarda ve muhtelif yerlerde alenen toplanarak Teşkilâtı Esasiye kanunu mucibince durumu tesbit edilmiş olan Devletin ve dolayısıyla Ordunun teşekkülüne zaitar verecek ve orduyu idare eden ve aynı zamanda âmirleri bulan şahıslara karşı fiili taarruzu ve ihtilâlî istihdaf eden ve hizmet emirlerinden imtina ettiklerini sarahatle gösteren bir fiil ve harekette buldukları ... tezahur etmektedir.»

SAVUNMA

Harb Okulu talebesinden Ömer Deniz, Abdülkadir, Necati, Orhan ile sivil Mustafa Ergün müdafileri sıfatıyla Avukat Saim Dora'nın verdiği temyiz lâyhısından:

«Ömer Deniz'in hareketleri fikir hürriyeti hududunu aşmayan hasbihalîden ibaret bulunmuştur. Memlekette irfan seviyesinin yükselmesi için alım satımı serbest olan ve sosyalizmin ve komünizmin ve sairinin esas ve mahiyetlerini bildiren eserleri okumak ve bunları arkadaşlarına tavsiye etmek Maksim Gorki gibi dünya edebiyat aleminde bir yıldız olan edibin vefatı hasebi ile şiir yazmış olması kendisinin komünist olması demek değildir. Arkadaşları ile vaki muhaverelerinde şahsi sermayenin reddi, mülkiyetin, mirasın kalkması gibi komünizm in ana hatları etrafında görüşmeler yapıldığı da hiçbir suretle sabit değildir. Binaenaleyh hadisede fikri münakaşalar mevzuubahistir. Bu da suç değildir.

Filhakika, elimizi Türk Ceza Kanununa uzattığımızda ilk olarak karşımıza dikilen bir düsturu cezal vardır: (Kanunun sarîh olarak suç saymadığı bir fiil için ceza verilemez, T. Ceza K. Madde 1)... O halde ortada sarîh bir suç vücut bulmadan birtakım mantiki mütalâalarla, mantiki kıyaslarla, mutlaka bir suç unsuru yaratmaya say et-

(Sayfayı çeviriniz)

KAVEL

(Eklerle genişletilmiş ikinci baskı)
HASAN HÜSEYİN'in
1963 Yeditepe Şiir Armağanı'nı
alan bu yapıtı, **KIZILIRMAK YA-**
YINLARI'nın ilk kitabı olarak
çıktı.

★

Genel dağıtım ve isteme :
Ergin Kitabevi: Sıhhiye, Cihan
Sokak 21 - Ankara
(Ödemeli gönderilir. 5 Lira)

mek adalet hislerini inciten ve kanunumuzun da kat'i surette arzu etmediği bir hal-
dir.

Sosyalizmin esaslarının yayılması ile ne
ticeken ihtilal hareketi zuhur etmesi ve
bundan kumanda heyetine isyan manası
çıkarılması arz ettiğim ve hile yahşi mu-
lâhazalardır. İstikbale matuf ve mehum
bu kabul düşünceleri askeri isyan muharrik-
liği suretinde tavsiye çalışmayı bizim cezaî
melekemizle kabili telif bulmadık.

Farz edelim ki, okul Mahkeme hey'eti
Ömer Deniz'i bir komünist olarak tanımak
istemıştır. Bu bir felsefi içtihatdır. Teşkilatı
Esasiye kanunumuzun 70. maddesi tefekkür
hürriyetinin Türklerin tabii haklarından ol-
duğunu kayd ettiği gibi 75. ci maddesi de
«hiç kimse mensup olduğu felsefi içtihatten
dolayı muahaze edilemez» demektedir. Bu
takdirde, farzı muhal olarak Ömer Deniz
komünizmin nazariyelerini benimsemiş olsa
bile bu bir suç değildir. Bu bir suç olma-
dığı gibi bir insanın benimsemiş olduğu
felsefi içtihad ve kanaatleri yayması da
suç olamaz. Aksi takdirde kitapçılarıdaki
eserleri yasak etmek, neşir ve tamimde bu-
lunuyorlar diye de kitapçıları cezalandırmak
icap ederdi.

Anayasa bu serbestiyi tanımış, ceza ka-
nunları da bunu sarahatle bir suç olarak
tanınamıştır. Okuduğu ve tavsiye ettiği ki-
taplar yalnız komünizme ait değil, belki
bunların arasında tamamen aksi fikirleri
yayan, Hüseyin Cahid'in Fikri Hareketleri
gibi eserler de ve diğer edebi risalelerde
vardır. Hasılı buna rağmen kendisi komü-
nist olarak tanınsa bile bu hali ile suçlu
olamaz ve 94. cü maddeye göre de asla
ceza tertip edilemez.

Ömer Deniz'in tavsif edilen halatı ve
ef'ali mutlaka suç olarak kabul edilirse T.
Ceza K. 142/143. cü maddesinin propogan-
dalar fıkralarına temas edip etmediğini dü-
şünmek zaruridir.»

Sekiz sayfaya yaklaşan temyiz lâyiha-
sında, verilen hükmün hukuki hatalarla
dolu olduğu, daha doğrusu hukuktan uzak
olduğu hukuk ilmine yaraşır tarzda belir-
tilmektedir.

Zamanı gelmiştir

İşitin ey işçiler, köylüler
Yokluktan kurtulmanın zamanı gelmiş-
tir.
Seni senden gayri yoktur tutan
Elele vermenin zamanı gelmiştir.

Oy verirsin er değil sözün tutmaz
Hak, emek yolunu gözetmez
Zengin kısmı fakir halin bilmez
Birleşip saf tutmanın zamanı gelmiştir.

Nice yıllar bekledin ne oldu?
Evimize et girmedi, çocukların rengi sol-
du
Oy verdik zengine daha zengin oldu
Soyguna dur demenin zamanı gelmiştir.

Bizi mahsuz cahil bıraktılar ,bunu bile-
lim

Bu kara yazıyı nasırlı ellerimizle silelim
Hakkımızı aramak için bizde meclise gi-
relim

Emek hakkını aramanın zamanı gelmiş-
tir

Günbegün kaybolmakta evimizin dirliği
Kurtulmak için kurmalıyız işçi - köylü
birliği

Güne çıkıp, geride bırakmak için fakir-
liği

Sosyalizmi kurmanın zamanı gelmiştir.

VAHİT TULİS

İstanbul Teknik Üniversitesi Talebe Birliği'nin Kurduğu

OTURUM YAYINLARI'nın

ilk kitabı AYDIN SORUNU'ndan sonra
ikinci kitabı çıktı.

Çağımızın Beslenme Sorunları

Doç. Dr. Osman N. Koçtürk

(Gerçekler — 28)

İMECE

Ara vermeden 6 yıldır öğretmenlerin, Türk toplumcularının hiz-
metinde olan İmece Dergisi 78. sayısı ile daha güçlü bir şekilde çıkmış-
tır.

Bu sayıda : Ceyhun Atuf Kansu — Talip Apaydın — Nebi Dadal
oğlu — Samim Kocagöz — Dursun Akçam — Fakir Baykurt — İsmail
Gençtürk — Behzat Ay — Abdülkadir Bulut — Haşim Kanar — Pa-
kize Türkoğlu — Ahmet Köklügiller — S. Metin Demirtaş ve daha
başka imzalar var.

Yıllık Abone : 12.50

Yazışma adresi: P.K. 373, Ankara

İMECE'YE ABONE OLUN, ABONE BULUN.

HÂDİSE YARATAN KİTAP

ŞARK FATİHİ

KÂZİM KARABEKİR PAŞA

- ★ Şark Muharebeleri
- ★ İstiklâl Mahkemesi Safhaları
- ★ Yakılan Kitap Hâdisesi

Dört renkli kapak, bol resimler, nefis bir baskı ile çıktı.

Fiatı: 5 Liradır

İsteme Adresi: Divanyolu Cad. ERSOY Pasajı,
kat: 2, No. 5/1 — İSTANBUL

(Gerçekler — 30)

BİZE GELEN
ESERLER

★ Güngör Gençay: Bahk-
lar Ovası. Şiirler; İstan-
bul 1967 - P. K. 88 - Be-
yazıt.

★ Bülent Dalyancı: Kur-
şun Kuşa Tüy. Şiirler;
Tan Matbaası İstanbul -
1967.

BARIŞ ŞENLİĞİNDE

Başarılı ve Başarısız Oyunlar

Zühtü BAYAR

Şenlik üç yıldan beri yarışmalı yapılmakta ve tiyatro, müzik, folklor, plastik sanatlar gibi dallarda derece alanlara ödüller verilmektedir. Bu yıl Aziz Nesin başkanlığındaki tiyatro jürisi, şenliğe dört ayrı oyun ve toplulukla katılan yugoslav'lara birinciliği ve ikinciliği verdi. Arden'in «Sanat Uzun, Hayat Kısa» adlı oyununu oynayan Yugoslav Sek Tiyatrosu, hem tiyatronun geniş olanaklarından yararlanma yolundaki denemeleri hem de yorum ve laboratuvar çalışmaları bakımından gerçek başarı çizgisine erişmişlerdi. Oyunun özelliği, güçlü bir antimilitarist tutumla seyircinin karşısına çıkarılmasında... Biçimsel özellik ise bu oyunda tiyatro olanaklarından geniş ölçüde yararlanma yoluna gidilmesinde. Oyun, yapısı gereği, «zengin bir teatral anlatıma, çeşitli tiyatro tekniklerine müzik, pandomim, koreografi, zengin sahneye koyuş ve kostüm» yer vermek ve bunları bir arada uygulamak durumunu gerek tirmişti. Böyle değişik bir oyun, değişik bir yorum tarzını da beraberinde sürükledi doğal olarak... Hareketli ve akıcı bir yorum tarzı bu «Sanat Uzun, Hayat Kısa» tarzındaki simültane (çok yerli) oyunlarda yapı gereği rejide ne denli çaba sarfedilirse sarfedilsin az çok bir kopma izi sezer seyirci. Ama Yugoslavlar öylesine başarılı bir çalışmaya yapmışlardı ki, şenlik seyircisi bu yönde bir aksamaya tanık olmadı. Arden'in oyunu yapısı ve sahnelenişi ile gerçekten şenliğin en başarılı oyunu oldu.

Jüri değerlendirmesinde ikinci sıraya alan Yugoslav Sevos Kud Scena topluluğu, «İsa'dan Sonra 1967 Ve Biz» adlı oyunu ile çağdaş «Poliatik Tiyatro» ya ilginç bir örnek verdi. Şenliğin konusu gereği bu yıl oyunlar genellikle savaş karşıtı olanlardan seçilmişti. Sevos Kud Scena'nın oyunu bize çağdaş toplumsal ve politik sorunların, savaş çılgınlığının iyi bir inceleme ve expozesini yaptı. Yer yer gösterilen aktüel sahneler (örneğin, Arap-İsrail savaşı ile ilgili olarak general Moşe Dayan'ın basın toplantısı) bir kaç ay öncesinin dahi insanlık sorununu hemen sahneye aktarması bakımından ilgi ile karşılandı. «İ.S 1967 Ve Biz» oyununa ucuz ve kolay tiyatro diyenler çıkacaktır kuşkusuz. Varsın onlar bu oyunun sanat niteliği üzerine tartışadursunlar. Ama bu oyunun şenliğe değişik açıdan bir katkıda bulunduğunu yadsımayacaklardır sanırım.

Dokrasimizin azizliğine uğrayan Polonya Kalambur Tiyatro'su, şenlikte, üçüncülüğü aldı. Kalambur tiyatrosu şenlik seyircisine iki oyun birden sunacaktı. Ancak dekor ve kostümleri, 14 000 TL. lık bir gümrük resmi biçilerek gümrükte alakondüğundan, Kalambur oyunlarından sadece I. onesco'nun «Kel Şarkıcı» sını oynayabildi. «Kel Şarkıcı», şenlikte üçüncü kez oynanıyordu. İlkini Türkçe olarak şenliğin III. yılında Sahne Z oynamış, ikincisini de şenliğin IX. yılında bir Alman Öğrenci tiyatrosu göstermişti. Bununla birlikte en iyi yorum tarzının ve oynanışın 1964 yılında Almanlar tarafından oynanan oyun olduğunu söylemek zorundayız. Bize kalırsa Kalambur'a bu yıl en iyi oynanış ve yorum gerekçesi ile üçüncülük vermek, biraz da onlara gümrük acısını unutturmak içindi.

Gerçekte üçüncülük, Ankara Dil Tarih Coğrafya Fak. Tiyatrosunun oynadığı Güngör / Dilmen'in «Midas'ın Kulakları» adlı oyunuydu. «Midas'ın Kulakları» şenlikte ilk kez 1960 yılında oynandı. Bu ikinci kez şenliğe gelişi, Ankaralı öğrencilerin bu oyun için çok çalıştıkları anlaşılıyordu. Ancak oynanış sırasında görülen çok ufak tefek bir takım aksaklıkları oyunun zorlu oluşuna yorumlamak gerekir. Ankaralı amatörler, ancak profesyonel bir topluluğun üstesinden gelebileceği zorlu bir oyunu genel dengeyi bozmadan oynadılar bence.

Şenliğe katılan dördüncü Yugoslav tiyatro topluluğu İvo Loli Libar, Fernando Arrabal'dan katımsar ve az-çok metafizik bir dünya görüşünü yansıtan «Fando ile Lys» adlı bir oyun oynadılar. Özü itibariyle şenliğin esprisine aykırı bulduğum bu oyun yarışmada derece alamadı. Ama iyi bir sahneleme örneği verdiklerini söylemeden geçemeyeceğim. Soyut ve havada kişilerle, soyut ve havada olayları anlatan bir oyundu bu. Tarih içerisinde bir yere oturtmak olanaksız.

Adana Sanat Tiyatrosu, Aşık İhsani'nin Ağal Dünya'sını tiyatro diliyle yorumlayan bir oyun oynadı. Çok yerli (simültane) bir biçimle yazılan tekstin sahnede uygulanması zaman zaman kesikliklere ve kopmalara uğradı. Adana'lı genç sanatçıların prova sorununa pek iltifat etmedikleri oyun sonunda anlaşıldı. Ayrıca oyuna bağlı olarak kötü bir 8 mm kordela örneği de seyrettik. Daha iyisini yapamadıklarına göre bunu hiç kullanmasalardı oyunun bütünlüğünü orta-

sından bir bıçakla keser gibi kesmiş olmazlardı. Bununla birlikte Adana Sanat Tiyatrosu üyeleri oyun seçimi ve yapımı bakımından kutlanabilirler.

İtalyan Breracutni Tiyatrosu'nun sunduğu «Karanlık-Işık-Karanlık» da özü itibarıyla dikkati çeken oyunlardan biriydi. Büyük ölçüde pandomimden de yararlanan bu oyunda, doğum ve ölüm çizgisi arasında bir insanın, somut bir insanın toplumsal ve kişisel hayat olayları karşısındaki tutumu inceleniyor. İlgi çekici ve seyirciyi şarsıcı niteliklerde görüntüler veren bu oyun ne yazık ki sahneleme sanatı açısından biraz sönük kalıyordu.

Şenliğin son şünü gösterilerde bulunan Erdiğ Dincer Pandomim topluluğu seyirciye ilginç ve hayli güzel mimler sunarak, şenliğin tiyatro bölümünü kapattı. Erdiğ Dincer'in son üç yıllık çabalarına bakarak artık ülkemizin en iyi mimcisi kanısını edinmekte pek güçlük çekmeyeceğiz sanırım.

«ŞİKEFTAN»

Ben Şikeftan'lıyım kardaş
Doğu'nun güneyinde
Tanrının gazabına uğramış
Güneşten gayri gören olmaz bizi
Tek dostumuz kurak topraktır
bu elde
Çoğun çamurlu su içeriz
Birikintilerden

Serbet yerine
Kaşlar her zaman çatıktır,
Mağaramın insanları
Herşeyden habersiz
Son bir yaşama çabasındalar.

Şenol YILMAZ

Yeni Biçim ve Yönüyle

FORUM

Olayların görüntüsünü değil,
düşündüklerini veren
DERGİDİR

P. K. 131 - ANKARA
100 Kuruş

Yazarları işçi ve köylüler
olan Aylık Fikir, Sanat, Siyaset Dergisi

PROLETER

7 Kasımda çıkıyor. Yazılarınızı bekleriz.

P. K. 258 - ADANA

(Bizim Köy)

Eric ROUIEAU

LE MONDE'dan

Türk köylüsünün günlük yaşayışı nasıldır? Gelecekleri, inançları, sevinç ve kederleri nelerdir? Gerçekten de, yirminci yüzyılın şu ikinci yarısında Türk ulusunun üçte ikisinin kaderi nedir? Türkiye'deki köy dünyası üzerinde hiç bir gazeteci, hiç bir toplum bilimci Mahmut Makal'ın eseri kadar doğru bir belge meydana getiremezdi.

Köylü çocuğu, bizzat kendisi de teprağa bağlı bir köy öğretmeni olan bu otuz üç yaşındaki adam, onbeş yıldan beri, en ufak bir yapımacıya kaçmadan, yerinde «çevrilmiş» köylerle ilgili bir filmi çağdaşlarının gözleri önüne sermekten bir an olsun geri kalmamıştır. Sonuçlar çıkarmadan gördüklerini sadakatle günü gününe not etmiş, Varlık dergisi ilk yazılarını 1948 de yayınlamıştı.

Bununla beraber, iki yıl sonra iş birliğininin yazılarını derleme halinde yayımlayınca, bütün Türkiye tüm olarak şaşıldı. «Bizim Köy», Nürgüz'ünkü ile rastlantılı olarak, bütün memlekette kuvvetli bir heyecan ve skandal meydana getirmiştir. Halk oyu, Atatürk devriminden otuz yıl geçtiği halde, Anadolu köylüsünün insanlık dışı koşullar içinde yaşadığını bilincine vardı hemen. Resmi makamlar bu «Türklük düşmanı» propagandanı içerlediler. Muhafazakârlar tarafından bir «Bolşevik» olarak gösterilen Mahmut Makal'ı tevkif ettiler.

Basının onun yararına olarak açtığı kuvvetli bir kampanyadan sonra satırverilen Mahmut Makal tekrar kalemini ele aldı. Eserleri, eşsiz kitabevi başarıları sağladı, bir çok yabancı dillere çevrildi, ama Fransızcaya çevrilmedi.

Bu boşluk şimdi doldurulmuş bulunuyor. Yazarın bir vatandaşı, Bayan Güzin Dino, dört eseri, mükemmel bir şekilde birbirine bağlanan özetlerden ibaret bir ciltte topladı. Bu dört eser şunlardır: Bizim Köy, Hayal ve Gerçek, Memleketin Sahipleri ve Kuru Sevda.

Basit dolaysız, hemen hemen beceriksiz bir üslupla yazılan bu kitap, birbirini takip eden yaşanmış hikâyeler, fıkralar, biçim yönünden çocuk su ama son derece korkunç notlar

biçimindedir. «Kaba halde bir sosyografi» den fazla olarak, Bir Anadolu Köyü, yaşanmış bir tanıklık, yazarın mizahı altında sürekli olarak görünen bir elem çığıdır.

Makal'ın gözünden hiç bir şey kaçmamaktadır, kahramanlarının ne insanlık nitelikleri, ne de başarısızlıkları, kusurları... Ama, iyi veya kötü, kurnaz veya saf, cömert veya son derece cimri olsunlar, bu kahramanlar insanı kendilerine çekiyorlar. Esasen, «uzun zamandan beri sürüp gelen» bir sefaletle karşı her an mücadele etmek zorunda kaldıklarına, yaşama içgüdüleri iyi duygulara baskın çıktığına göre, ölüm de, besisizlikten ve hastalıklardan kemirilmiş hale gelen sevgili varlıkları beklerken bu kahramanlar nasıl kusursuz olabilirlerdi? Kısacası, Şair Yahya Kemâl'le birlikte şunları tekrarladığını tasavvur ettiğimiz Türk köylüsü için hayattan ölüme geçiş bir kurtuluşur. **Ölmek değildir, ömrümüzün en feci işi Müşkül budur ki ölmeden evvel ölmüş kişi.**

Bunun için Atatürk Devriminin iâkliğine rağmen, Türk Köylüsünün cahil hoca ve şeyhlerin yeryüzündeki temsilcileri olmağa can attıkları «Hayal Cennetini» öteki dünyada aramaktan daha doğal ne olabilir? Makal köylerdeki eğitim ve öğretim düşmanlığına karşı içerler ama bunu açığa vurmaz. Çocukları ilk okuldan çevirerek, kafalarını sözde dini, sihirli etkili hürâfelerle doldurmağa çalışan şeyhe karşı savaşmak zorundadır. Ne var ki, sevilen ve sayılan köy öğretmeni, «Tanrı adamı» na karşı koca çak güçte değildir. Yalnız çüppe ve sakalın itibarı değil, zengin köylüler (ağalar), genel olarak muhafazakâr kuvvetler tarafından seçilen köy muhtarı da ona karşıdır.

Mahmut Makal «siyaset dışı» kalmak ister. Fakat içinde yaşadığı toplumun yaralarını ortaya çıkardıkça Balzac gibi, «farkında olmadan devrimci» olmaktadır. Esasen Mahmut Makal, bu son aylarda, hem eğitim alanında, hem de ekonomik toplumsal alanda köklü reformlar yapılması yararına olarak ulusal bir kampanya açmayı başarmış olan Öğretmenler

(Devamı 13. Sayfada)

OKURA SAYGI :

TÖS ve

Ant'ın 38. sayısında F. Baykurt «Tös Ve Temel Görüş Meselesi» adlı bir yazı yayınladı. Baykurt bu yazısında hem kendini temize çıkarmaya kalkışmakta hem de tös konusunda iki temel görüşü inkâr etmeğe yeltenmektedir. Baykurt Türkiye'de açıkgöz geçinen bir toplumcu rolündedir. Gerçekte ne açıkgözdür ne de toplumcu. Ne açıkgöz ne de toplumcu olmamasına rağmen, yeter bilince ve bilgiye sahip olmayan bir ortamda bir takım başarılar elde etmiştir. Başarılarının en büyüğü de son olağanüstü toplantıda bir sürü allem kalem ederek yeniden Tös genel başkanlığına gelebilmiş olmasıdır.

Tös'ü son olağanüstü kongreye götüren neden, tösde iki temel görüşe sahip insanların bulunmasıdır. Bu asıl nedenin yanında, genel başkanın bir Anadolu köyüne sürülmesi, tiyatro tösün başarısızlığı, yeterli etkenliğe sahip olmama gibi görüntü nedenleri önemsizdir. Fakir taraftarları gerçek nedeni saklamayı başarıları için şart gördüklerinden kulislerde ve kongre öncesinde kendilerinden olmayan çevrelere, eski genel sekreterlerden birini, tös için zararlı bir takım eylemlerin içinde olan bir kişi ve klik lideri olarak tanıtmaya azami dikkat etmişlerdir. Oysa söz konusu kişi, ne tehlikeli biridir ne de Fakir taraftarlarının karşısında olan toplumcu grubun lideridir. Hattâ bu kişi listede yer almamış, yer almasına da lüzum görülmemiştir.

Tös'e üye olan öğretmenler ve töscü liderler arasında iki temel görüş vardı. Kongreye bu iki görüşe sahip iki ayrı ekip tös'ün yönetimini tek başına ele almak için girdi. Bu iki görüş kongreden önce vardı. Kongrede daha da belirlenerek şimdi de varolmakta devam etmektedir. Bu hiç kimsenin inkâr etmemesi gereken bir gerçektir. Fakir bu gerçeği inkâr etmektedir. Hem de bile bile. Neden? Kendini temize çıkarmak için olduğu gibi görünmekce saretisizliğinden. Nedir bu iki ayrı görüş? Toplumcu bir dünya görüşüne dayanan ve daha etkili bir eylem izlemeyi isteyen görüşle, ortanın solu anlayışını aşmayan bir görüş. Fakir ve ekibi ikinci görüşün adamıdır. Toplumcu bir sendikacılıktan korkmaktadırlar. Bakanlığın karşısına dikilmekten korkmaktadırlar. Dünya sorunları ile ilgilenmekten korkmaktadırlar. Sendikacılığı çocuk oyuncağı sanmaktadırlar. Ve daha kötüsü politikadan sendikayı uzak tutmayı beceriklilik sayarlarken, bir siyasi partinin dümen suyunda gitmektedirler.

Fakir yukarıda andığımız yazısını kendisini eleştireceklere dayanak olsun diye yazmış. Daha önceki yazılarını demeçlerini ve

iki görüş

M. FETHİ KİTAPÇI

kongre konuşmalarını kendisi de iyice beğenmemiş ki şöyle diyor. «Uçup giden sözün arkasından eleştirme yapmak zor oluyor. İlgilenecek arkadaşlar bu yazımı ele alırlarsa eleştirmeleri daha faydalı olur sanırım.» Sözler uçup gitmez. Yazılar kadar belge değeri vardır. Fakiri eleştirecekler ve onu söylediklerinden de sorumlu tutacaklar kongrede yaptığı iki saatlik konuşmayı da değerlendireceklerdir. Ben Ant'daki yazısı ile ilgileneceğim burada. Tös bir siyasi parti değilmiş!.. Kim siyasi partidir dedi Tös'e, bu cümleye ne lüzum var. Bu bir zamanlar Fakirin DISK'le ilgili demecine benziyor. Orada da bir takım cevazlar kırılmıştı. Vietnam sorununu TÖS sekreteri elbette çözememiş. Lâfa bak. Hiç bir Tös sekreteri ben Vietnam meselesini çözerim dememiştir. Bu lâf Fakir efendinin lâfıdır. Ve KİM dergisinin 472. sayısında Fakir şöyle demiştir bir anketçiye. U'Tant'ın çözemediği Vietnam sorununu Tös sekreteri çözebilmiş gibi bir caka, bir çalım, sonuç olarak öğretmen kütlesinin hayal kırıklığına uğramasına yol açar. Bu alaycı sözlerin ardında yatan niyet bellidir. TÖS bir meslek örgütüdür. Öğretmenlerin rahatı için uğraşsın, Vietnamdan bize ne, bu sorunu u'Tant çözemediğine göre kimse hele bir sendika sekreteri ve onun üyeleri ve bütün sendikaları çözemez. Bunu bir Amerikan satılmışı söylerse eh der geçeriz ama, toplumcu geçinen ve bunu akıllılık gibi göstermeye çalışan bir Fakir söylerse, üzerinde dururuz. Ve deriz ki ey Fakiri sağlam sananlar, durun ve biraz düşünün, bu adam üzerinde. Daha dün işte yukarıda yerini de gösterdik Fakirin kendisi Vietnamdan bize ne demiştir. Şimdi günah çıkartır gibi daha önce söylenenler niye inkâr ediliyor, unutulmuş gibi davranılıyor. Kongreden önce TÖS genel yönetim kurulunda Fakir ve taraftarları «TOS emperyalizme ve kapitalizme karşı mücadele etmiyor, etmiyecektir diye karar alınmasına yol açmış mıdır açmamış mıdır? Samimiyeti, cesareti, dürüstlüğü görelim bakalım. İki ayrı görüş var mı yok mu TÖS içinde. Şimdi tutup suç ve sorumluluk örtücü yazılar yazmak kolaydır. Ama bu kolay yol, Fakirin günahlarını ödemiyecektir. TÖS'de tutum ayrılığı, disiplin sizlik varmış da ilericiler, ılımlılar gibi ayrılıklar yokmuş. Mesele öyle konulmaz Fakir efendi. TÖS de iki ayrı dünya görüşüne sahip grup vardır. Birisi senin grubun. Öteki seçmiş kaybeden, ama davayı kaybetmeyen grup. Ve davayı kaybetmeyen grup, TÖS'e sahip olacaktır. Geç ve güç olsa da.

GRAPHO ENGLISH

OKULA

Gitmeyenler için
9 AY SÜRELİ

İNGİLİZCE

DAKTILO - STENO - MUHASEBE

ve
İNGİLİZCE AKŞAM KURSLARI

Çocuğunuza bir istikbâl
kazandırmak için tek çıkar yol :

BATI DİLLERİ DERSANESİ

Sıraserviler cad. 50 taksim

(Gerçekler - 29)

(12 den devam)

Birliğin etkin mücadelelerinden biridir. Onunla, Ankara'da, 2 Haziran 1960 ta, Menderes'in «demokrat» rejiminin Ordu tarafından yıkılışından beş gün kadar sonra karşılaşmışık. Bu olay onu sevindirmişti: yeni iktidarın Köy Enstitüleri sistemini tekrar kuracağı, Menderes tarafından alınmış olan dinci tedbirleri kaldıracağı umudunu besliyordu.

Saflığı, gönül temizliği ile Menderes'in fakir köylüler için çok az şey yaptığına inanmak istemiyordu. Ona yazıları ile birden bire ünlüştürdüğü Nürgüz köyünün elektrikle donatıldığını söylemişlerdi. «Bir Anadolu Köyü» nün son kısmında: «Buna yarı yarıya inanyordum, ama seviniyordum» diye yazıyor. On bir yıllık bir ayrılıştan sonra Nürgüz'e hacca gider ve şaşırıp kalır: durum daha da kötüleşmiştir, tanıdığı insanlar «lime lime olmuş gıysileri» içinde «erimşlerdir»; köy halâ karanlıklar içindedir. Heyecanlanan köylüler, esasen

bozuk olan elektrik motörünün ücretini vermekten olduğu gibi ampul satın almak imkânından yoksun olduklarını yana yakıla anlattılar. Yaklaşan seçimlerde kime oy vermeleri gerektiğini soran köylülere, Makal hidetle ve acı bir alayla: «Elektrik motöründen sizi kurtaranlara, gaz lâmbası ve keten yağı idaresini ralatça kullanmanıza imkân sağlayacaklara verin oyunuzu» diye cevap verir.

Nâzım
Hikmet
Üzerine

(Nâzım Hikmet'in şiirlerinde dünya görüşü olarak diyalektik materyalizm)

ZÜHTÜ BAYAR

Yakında çıkıyor!

SUAT DERVİŞ ile BİR KONUŞMA

ZİHNİ TURGAY ANADOL

(Geçen sayıdan)

Bu romandan evvel zaman zaman beni Avrupa'nın tanınmış şahsiyetleriyle kıyasladılar; Steinbeck'ler, Erskine Caldwell'ler, Dostoyevski ve hele en çok Gorki'ye benzettiler.

Bu benim için en umulmaz bir iltifattı, en büyük şerefti. Ben Türkiye'de seneler boyu yazı yazmıştım. İyi mi yazardım, kötü mü yazardım bilmiyordum. Beynelmilel şöhret ve otorite olan bu edebiyatçılar, beni hiç görmedikleri hiç tanımadıkları halde, bu kadar gökle re çıkardılar. Büyük eleştirici André Würmsler Les Lettres Française de (Meçhul Avrupa) başlıklı bir eleştirmede Benim Ankara Mahpusumu Nobel ödülü almış meşhur (Drina Köprüsü) ile karşılaştırdı. Ve benim eserimin Drina Köprüsü'nden çok daha üstün, gerçekçi ve hümanist olduğunu söyledi. Drina köprüsü ödül aldı ve türkçeye de çevrildi. «Fransız eleştiricilerinin, bu kadar göklere çıkardıkları romanım, neden İstanbul'da bir yayın evi bulamıyor?» diye bana soruyorlar' Bunun cevabı bana düşmez...

S — Ankara mahbusundan başka eserleriniz de o devirde başka ecnebi dillere tercüme edildi mi?

C — Ankara Mahpusundan sonra «Yalının Gölgeleeri» isimli romanım Fransa'da çıktı. Bu roman ilk romanımdan daha fazla beğenildi ve sevildi. Hakkımda yazılan eleştirmeler, birbirinden iltifathı idi. Memleket dışında yaşadığım on yıl içinde, «Yalının Gölgeleeri» nin Almanca'ya, Ankara mahbusunun Holanda, diline Rusçaya, Bulgarca ya tercüme edildiğini biliyorum. Sovyetler Birliğinde Rusya'da ve beyaz Rusya'da Fosforlu Cevriye adlı romanım çıktı. Rusçası iki defa üst üste baskı yaptı. Mevcudu kalmamış deniliyor. Aynı roman Bulgaristanda Türkçe ve Bulgarca olarak çıktı Bulgar radyosu da Türkçe (Devamı 15 Sayfada)

Hikâye :

Öfkeli imam

Suat Derviş

Şecaettin efendi, din adamlarının bir çoğuna hiç benzemiyordu. O, öfkeli bir insandı... Hele bu günlerde öfkesi pek fazla idi. Nasıl öfkeli olmasın! Ramazan ve sonra bayramlar geride kalmıştı... Dönüşlerini aylarca beklemek lâzımdı. Haydi, bayram yok! Ramazan yok, cenazeler neden olmuyordu... Mahallelilerin camı, sanki perçinlenmiş bedenlerine!.. Şu emekli Hasan Efendiye bakınız! adam kakide dönmüş üstelik dört senedir sol bacağını sürür... Hoş ölmesinden de ne çıkar ki?... Adam beş parasız, onun cenazesinden ne faide olur... amma mahallede de ondan başka ahrete göç edeceğe benzeyen kimse yok!.. hepsi dayanıklı, neler çekerler domuzlar!.. neler çekerler de betleri benizleri solmaz... dinleri bütün olsaydı, Allah çoktan onları yanına çağırırdı.

Şecaettin efendi, asıl kendi oğluna öfkeleniyordu ya! Mel'un onu deli ediyordu. Sanki babası küp üstünde oturuyor... Daha geçen gün geldi, karısı doğuracak diye, kendisinden ödünç para istedi... Şecaettin efendi sadece Belediyede kıyılan bir nikâhla dünyaya gelen torun için zırnık vermez.. zırnık!.. Oğlu : «Medeni nikâh kâfi» dedi de orada dendi. «Medeni, uan sen bedevinin birisın. kıkuyruğun oğlu, sen bu güne bugün bir imam evlâdısın, sen imam nikâhı kıydırmazsan kim kıydırır... Herkese örnek olacaksın.. İmam nikâhı kıymıyacak olsak hanımız nice olur... ekmeğimiz nereden gelir. Babanı odunç istediğin parayı nereden bulup buluşturur.. Kabanat sende aegü, o andavallı babanda... bizim cadımın sozlerine nasıl da kanı? «Erendi, oğlan useye girmek istiyor..» «Erendi, oğlan liseyi bitirdi, üniversiteye girmek istiyor.» «Ne munasebet..» dedik dinletemedik arzunün oğluna!.. İlahi, Ananından bul sen.. Şimdi ne olcaun sanki? Bir mühendis parçası.. Aldığı karıda doktormuş. Elin herifi hasta diye geldimi dayasın kulağını gögsüne... Yook efendim yok... böyle şey mi olurmuş!.. Allahın gazabı bunun için üzerimizden eksik degil. Ne din kaldı ne iman.. Git mühendis ol, git doktor ol.. Ulan İmam Hatip mektebi nene yetişmiyor, Allah sana bunların hepsini soracak, medeni nikâhı da... «Bu karı senin nen, neden imam nikâhı kıymadın..» diyecek. Zaten mahallede hepsine, ruzumahşerde bu sual sorulacak.. Namussuzların içlerinde imam nikâhlısı yüzde yirmi yoktur be... Paradan kaçan gümüş gözler.. İmam ların ahi sizde kalmaz!..

Şecaettin efendi, evinin cumbasında oturmuş, hem tesbih çekiyor, hem bunları düşünüyordu. Oğluna ödünç para vermemişti amma, o belki de anasını kandırarak bu parayı koparmıştı.. Bunu düşününce imam efendinin hiddeti artıyordu. «Karı bankaya yatırmak için bir kaç para biriktirdi.. bankaya yatıracakdı, belki de bir kat çıkar diye... «Bir kat çıkar... bir kat çıkar... bir kat çıkar...». Tesbihini okşayan parmakları, sözlerin ahengine uymuş, taneleri o ahenkle çekiyordu.

Şecaettin efendi, top sakallı, şişman, kısa boylu, elli yaşlarında bir adamdı. Gözlerini yarı kapamıştı.

«Ya oğlana istediği parayı verdiyse...» Tesbih çeken parmakları hareketsiz kaldı. Gözlerini açtı, sokağa baktı. Bu sırada, Nuri beyin kızı Ayten bakkaldan çıkıyordu. Nuri beyin kızı hakikaten bir içim su idi... omuzlarının üstünde dalgalanan kumral saçları, kocaman gözleri vardı. Daracak elbisesi, ince belinin, minicik göğüslerinin güzelliğini gösteriyordu. İmamın kalbi sık sık vurmağa başladı. Zaten bu kızı ne zaman görse içi böyle bir tuhaf olurdu. «Böyleleri insan sıfatına girmiş iblisdirler.» diye homurdandı. «Bunun anası da gençliğinde böyle idi.» Konuşuyordu. «Melune.... rezile...» Bu kız tıpkı anasının gençliği idi. O evlendiği zaman, eğer imam olmasaydı, onun evini taşlardı... taşlamamıştı, bir imama böyle şeyler yakışmazdı. Yalnız, Ramazanda

****E*****
 camide vaaz vermişti, güzel olan ve bunu gösteren kadınların yarın ahretde çekeceklerini bir bir anlatmıştı. Şimdide içinden buna benzer bir vaaz daha geçirmek üzere iken, birden gözleri köşe başından doğru gelen bir bisiklete takıldı. Bisikletin üstündeki kasabın oğlu idi. «Yine Aytene gösteriş yapıyor..» diye homurdandı. Oğlan, Aytenin yanından geçerken elini uzattı, el sıkıştılar. «Bunlar birbirlerini ilk mektepte tanırlar... kızlarla oğlanları bir mektebe vermek olur mu.... böyle şeyler olunca, buyuyunca de işte böyle olur... mektep arkadaşı!.. lâf... Biz de bisiklete binmek isterdik, bizim canımız yok mu idi.. binmek isterdik amma dine muhalıdır diye bu hevesimizi alamadık...»

Babası onun bisiklete binmesine müsaade etmemişti. Zaten bisikletle dolaşanlara karşı duyduğu öfke de bundan değil mi idi.. Kasabın oğlu, üçüncü defa evin önünden geçerken imam efendi başını penceleden çıkardı: «Hey! dinsiz imansız, dedi, şeytan arabasile volta vurma.. beyniniz başımız döndü.» Aksilik bu ya. tam o sırada top oynayan çocukların topu cunbanın altına çarptı. «Yumurcaklar camları kıracaksınız» Top oynayan çocuklardan neiret ederdi. Babası, günahır diye ona futbol oynatmamıştı. Şimdi itiraf etmek güçtü amma kendisi çok istemişti şu topun peşinden koşmasını... Şimdi vaazlarında, bisiklete binenlerin, top oynayanların ve evlatlarının böyle günah işlemelerine göz yumanların ahretde nasıl cayır cayır yanacaklarını söyleyip duruyordu.

O böyle bağıınca çocuklardan biri :

— Öfkeli imam yine köpürdü, diye arsız, arsız sırttı.

İmam efendi, «Şimdi aşağı iniyorum.» tehdidini savurunca, çocuklar çil yavrusu gibi dağıldılar. Fakat o yine merdivenleri inip sokağa fırladı ve Aytenin yanından geçerken: «Utanmıyormusun bu kılığından, dedi koskoca kız oldun, ört göğsünü, dizini...» Kız gülerken: «Şimdi etekler mini dedi, İmam efendi amca, öfkelenmeyiniz.» Kızın gözlerinin rengi de bir tuhafdı, yeşil desen yeşil değil, ela desen ela değil, mavi mi o da değil... Birden bire İmam efendinin kanı başına çıktı. Çok iyi hissetti ki, kızı kolları arasına almak istiyordu. «Tövbe.. tövbe..» diyerek başını salladı. «Ruzumahşerde hakkın karşısına ne yüzle çıkacağız.»

(Devam edecek)

ANA

10. sayıda, bu sütunda kendisinden söz açılan Diyarbakır'lı küçük ressam Mehmet Ali SARIGÜL'ün eseri.

neşriyatında onu (arkası yarım) şeklinde devamlı olarak yaymış. Haberim olmadığı için dinleyemedim. Piyes olarak devlet tiyatrosunda temsil edileceğini işitmişim amma oldu mu olmadı mı bilmiyorum.

S — Türk edebiyatı ve Türk yazarları hakkında bir şeyler söylemiyecek misiniz?

C — Bu konu da çok şeyler söylemek isterim amma uzun olacak, o konuyu bir başka zaman görüşürüz olmaz mı?

Savaş ve Barış'tan

Dumanlı Öykü

GERÇEKLER

Hey dev memesinden cüceler emziren acaip memleketim
 Hey soyut'ik
 Soyтары'tik
 Ve lânetlik bir senaryonun çileli figüranları
 Başkalarına kiralanmadı ise bu evren
 Güneşler ülkesinden çalınmış değilse şu yıldızlar
 Onu yaratanların alın teri ile çiçeklenmişse
 Bu en güzel miras
 Bu topraklar
 Toprağa özlem duyan toprak çocukları
 Neden uyarıyor sizi
 Makinaların senfonisinde söylenen türküleriniz
 Neden karanlıktasınız
 Gardaş kafaların ışınları aydınlatırken gezegenleri
 Kara elmasa renk verirken yazgılarınız
 Neden
 Neden suskunsunuz böylesine
 Kuşularınız ne?

Dört duvar yüreğimin tam ortasında
 sefil
 bırakılmış
 içinde siyah bir kakül
 mavilik kızıla güneş karanlığa gebe
 susmuş artık kaval sesleri
 koyunu kuzuya
 kezbani tutkuya esir
 basık basık minyatür bacalı evler
 ve durmadan
 o da kezbanın öyküsünü söyler
 benden çok içli ve iyimser
 hani köşe başında bir sarhoş
 ve
 komada
 susmuş
 bil el izi
 son sahilimizde
 bozulmağa yer tutmuş.

Bizi uyuttuk sanırlar
 Uyanmışız, dinliyoruz.
 Bizi korkuttuk sanırlar
 Korkmadık, sabrediyoruz.
 Gerçekler gizli tutulur,
 Görünürse kapatılır,
 Bal diye pekmez satılır
 Biz bunları görüyoruz.
 Fermanı alın terimiz,
 İhsanı'dir önderimiz,
 İsterse gitsin serimiz,
 Gerçekten ayrılmıyoruz...

Âşık FERMANI

N A B İ

Ayık Sanat Dergisi

URFA

İnci Pasajı 66 - Urfa

Galip M. ATAÇ

A. Murat YEŞİLYURT

GERÇEKLER POSTASI

Birinci Cildin İndeksi

(Rakkamlar, adı geçen yazısının bulunduğu sayıyı göstermektedir.)

A hskan, Yusuf : 7, 8, 9, 11
kay, Samim : 5, 6, 7, 8, 9, 11

Akbal, Oktay : 1, 3, 7, 8, 9

Alkılıç, Şadi : 9, 10, 11, 12

Alpökin, Cihan : 7

Altan, Çetin : 2, 10

Altan, Mehmet : 5, 9, 10

Altay, Ertuğrul : 6

Anadol, Zihni Turgay : 11, 12

Angın (Ahmet) : 9, 10, 11, 12

Apaydın, Talip : 10

Arif, Ahmet : 1

Arolat, Osman S. : 2, 5

Atabek, Dr. Erdal : 2

Atağ, Galip M. : 8, 9, 10, 11, 12,

Aslangül, Şanlı : 8, 9, 11

Ayvalı, M. Nuri : 10, 11, 12

Bayar, Zühtü : 11, 12

erker, Şinasi Nahit : 7

Brecht, Bertold : 1

Castro, Fidel : 9, 10, 11, 12

imi, Mehmet : 10

Ciravoğlu, Öner : 7

Coşkun, Oral : 3, 4, 7, 8

Coşkun, Uğur : 4, 5, 7, 8, 10

Çirak, Enimi : 9, 10, 11, 12

Derriş, Suat : 11, 12

Dino, Abidin : 10

Einstein, Albert : 6

mekçi, G. : 7

Enhoş, Mustafa : 5, 6, 10

Erem, Prof. Faruk : 4

Eren, Hâmit : 4, 5, 6, 7, 8, 9, 11

Esatoğlu, (Selâhattin Hakkı) : 5, 8

Fermani (Âşık) : 12

ırıldak, Ayhan : 5

Fincancı, Yurdakul : 6

Gezer, Mehmet : 10

ökalp, M. : 4

Gönül, Meral Füsün : 4

Hanhan, Ziya : 5, 6

itecock, Alfred : 2

Ihsani (Âşık İhsani Sırhoğlu) : 5, 6, 7,

8, 9, 12

Kabacalı, Alpay : 1, 2, 4, 5, 6, 7; 8; 9;

10; 11; 12

Karabrahimoğlu, İffet : 8

Karakoç, Ahmet : 10

Kavukçuoğlu, Nuşin : 11

Kazgan, Doç. Dr. Gülten : 3

Kemal, Orhan : Bk. Orhan Kemal

Kemal, Yaşar : Bk. Yaşar Kemal

Kitapçı, M. Fethi : 12

Kocagöz, Samim : 11

Koçtürk, Osman N. : 7

Korkmazgil, Hüseyin : 4,

Koyutürk, Oğuz : 4, 5, 6, 7, 8, 9

Köklügiller, Ahmet : 10, 11

Köknel, Doç. Dr. Özcan : 1

Kuşkonmaz, Oktay : 7

Mahzunî (Âşık Mahzunî Şerif) : 11

aksudî (Maraslı Âşık Maksudî) : 11

Nacı Sadullah (Danış) : 5, 10

âzım Hikmet : 5, 7

Nesin, Aziz : 3, 8

Orhan, Kemal : 4, 6

ykut, Dr. Ziya : 12

Özel, Siyami : 8, 9, 11, 12

Reyhani (Âşık) : 10

ouieau, Eric : 12

San, Eşber : 2, 3

arıbrahimoğlu, Kemal : 6

Sarp, Âşım : 9

Sartre, Jean Paul : 3

Savcı, Prof. Bahri : 3

Sırhoğlu, Garip : 10

Soran, Sabri : 1, 2, 5, 6, 7

Sülker, Kemâl : 7, 8, 9

Şengül, Kâni : 8, 9, 10, 11, 12

Tanyol, Prof. Cahit : 4, 5, 6

emeli (Sarızlı Âşık Temeli) : 9, 10

Toynbee, Prof. Arnold : 1

Trotsky : 9

Tulis, Vahit : 12

Ülgen, Celâl : 9, 11

Voltaire : 3

Yetkiner, Ayhan : 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11; 12

ücelal, Atılâ : 4, 5, 6, 7, 10, 12

Yeşilyurt, A. Murat : 12

Yılmaz, Şenol : 12

AYDINLIK YAYINEVİ GERÇEKLER POSTASI

Siyasal Gazete

Şimdilik ayda bir çıkar

SAYI: 12 — EYLÜL 1967

Sahibi, Sorumlu Yönetmeni:

Alpay KABCALI

İdare Müdürü :

Atılâ YÜCELAL

Yazışma: P.K. 1116 — İstanbul

Özel görüşmeler için Cumartesi gün-
leri 13.30 - 14.30 arası (Çağaloğlu,
Şerefefendi Sok. No. 28 de) Basın İş
Sendikasına gelinebilir.

Sayı 1, Yıllık aboneli 12 lira.

İlanlar pazarlıkla alınır.

Gazetemizin adı anılmadan yazı ve
resim aktarılamaz.

Yazı Kurulu:

Oktay KABCAL

Alpay KABCALI

Kemal SÜLKER

Kâni ŞENGÜL

Ayhan YETKİNER

Ankara Temsilcisi:

Avukat Şanlı ASLANGÜL

Denizciler Cad. Börekçi Han 4 - 31

Tel.: 11 80 71

Ankara

Dizgi — Baskı :

Çelikcilt Matbaası

Başlayan kampanyamız
süresince

ABONE

olan okurlarımıza

KİTAP

Armağan ediyoruz!

Abone bedelinden (12 liradır) ha-
vale ücretinin kesilerek P. K. 1116
İstanbul adresimize gönderilmesi
yeter.

Kampanyamız süresince abone
olacak her okurumuza bir toplu-
cu yayım armağan edilecektir.

Ciltlerimiz

Güzel bir bez cilt içinde Ger-
çekler Postası'nın 4-12. sayıları ve
1966 da bir sayı çıkan AYDINLIK
dergisi yer almaktadır. Gerçekleri,
toplumsal olayları ve sanatı eski-
meyecek yönleri ile veren bu on
sayı, çağımıza bakarken elinizin al-
tında bulunması gereken önemli bir
belge niteliğindedir.

(P.K. 1116 — İstanbul) adresi-
mizden havale gönderilerek isteni-
lebileceği gibi yandaki sendika ad-
resimizden de 15 lira karşılığında
sağlanabilir.